

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

ข้อ 1. คำถาม ดูอย่างไรว่าเป็นที่ดินแปลงใดจะเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่

คำตอบ พิจารณาจากการเกิดหรือการได้มาซึ่งที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน มี 4 กรณีดังนี้

- (1) เกิดจากสภาพธรรมชาติ
- (2) เกิดจากการใช้ร่วมกันของประชาชน
- (3) ได้มาโดยทางนิติกรรม ซึ่งก็ได้แก่ การซื้อขายแลกเปลี่ยนให้หรืออุทิศให้
- (4) ได้มาโดยผลของกฎหมาย ได้แก่ การได้มาโดยการสงวนหรือหวงห้ามและการได้มาโดยการ

เวนคืน

ที่มาของคำตอบ : คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ 229/2551

ข้อ 2. คำถาม ที่ดินที่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้มีที่ดินประเภทใดบ้าง

คำตอบ 1. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เช่น ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ หนองน้ำ สาธารณะ บึงสาธารณะ เว้นแต่ที่สาธารณะโดยสภาพมีแนวเขตธรรมชาติอยู่แล้ว เช่น ที่ชายตลิ่ง ทางบก ทางน้ำ ลำกระโดง ลำรางสาธารณะ ทางระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ

2. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้ประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เช่น ที่ดินที่ได้สงวนหวงห้ามหรือขึ้นทะเบียนเป็นของทบวงการเมือง ที่ดินที่ถูกเวนคืนมาเป็นของรัฐ ที่ดินที่รัฐซื้อหรือมีผู้อุทิศให้รัฐ เป็นต้น

ที่มาของคำตอบ : ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 ข้อ 3.

ข้อ 3. คำถาม ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

- คำตอบ**
1. นายอำเภอท้องที่ หรือ
 2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่

โดยยื่นผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขาที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ กรณีคาบเกี่ยวหลายจังหวัดให้ยื่นต่อสำนักงานที่ดินจังหวัด / สาขา ที่มีที่ดินส่วนใหญ่ตั้งอยู่

ที่มาของคำตอบ : - คำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ 948/2516 ลงวันที่ 26 พ.ย. 2516

- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517 ข้อ 4.

- หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.4/ว.7182 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2552

ข้อ 4. คำถาม กรณีปรากฏว่ามีการบุกรุกทางหรือลาร่างสาธารณะประโยชน์แล้วเทศบาลต้องการทราบแนวเขตของทางหรือลาร่างสาธารณะประโยชน์ ดังกล่าวจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ กรณีเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ไม่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ ให้เทศบาลทำหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัด / สาขา ท้องที่เพื่อจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตโดยถือหนังสือดังกล่าวเป็นคำขอและให้ใช้หลักฐานแผนที่ของสำนักงานที่ดินและขอให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงมารับรองเขตด้วย โดยให้เทศบาลรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสร็จแล้วแจ้งผลการรังวัดให้เทศบาลทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ที่มาของคำตอบ : - คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 158/2501 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2501

- หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0606/ว.30743 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539

- หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0726/ว.07282 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2544

ข้อ 5. คำถาม ที่ชายตลิ่งกับที่งอกริมตลิ่งแตกต่างกันอย่างไร เจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์ติดต่อกับที่ชายตลิ่ง หรือที่งอกตลิ่งนั้นจะมีสิทธิในที่ดินดังกล่าวอย่างไร และหากเทศบาลต้องการสร้างเขื่อนถนนในที่ชายตลิ่งจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เพียงใด

คำตอบ - ที่ชายตลิ่ง คือ ที่ที่อยู่ริมน้ำ ซึ่งโดยปกติในฤดูน้ำธรรมชาติน้ำท่วมถึง แต่ถ้าบริเวณใดเป็นกรณีที่น่าบ่า น้ำท่วมล้นอันไม่ใช่เป็นไปตามปกติแล้ว บริเวณนั้นก็ไม่ใช่ที่ชายตลิ่ง ที่ชายตลิ่งย่อมถือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- ที่งอกริมตลิ่ง ได้แก่ ที่ดินซึ่งติดกับพื้นน้ำงอกออกไปจากตลิ่ง และน้ำจะต้องท่วมไม่ถึงตลิ่งต้องมีอะไรมาขึ้นกลาง ต้องเป็นที่งอกริมตลิ่งตามธรรมชาติมิใช่ที่ซึ่งถมขึ้น และจะต้องเป็นที่งอกออกไปจากชายตลิ่งไม่ใช่งอกจากที่อื่นเข้ามาหาชายตลิ่ง

- เจ้าของกรรมสิทธิ์ติดต่อกับที่ชายตลิ่งหรือที่งอกริมตลิ่ง ย่อมมีอำนาจได้รับความสะดวกความสำราญในลำคลองติดต่อหน้าเขตที่ดินของตน เจ้าของกรรมสิทธิ์จึงมีสิทธิขับไล่ผู้ที่มาทำการเพาะปลูกในที่ชายตลิ่งหรือทำการจอดเรือแพในหน้าที่ดินของตน อันเป็นการขัดขวางการติดต่อที่สาธารณะของตนได้ เพียงการที่เจ้าของที่ดินติดต่อกับที่ชายตลิ่งนั้นเรียกค่าตอบแทนในการสละประโยชน์หรือความสะดวกในการใช้สิทธิของตนในที่ชายตลิ่ง หรือที่งอกริมตลิ่งบริเวณหน้าที่ดินของตนก็ย่อมมีสิทธิกระทำได้

- หากเทศบาลต้องการสร้างเขื่อน ถนน ในที่ชายตลิ่งจะสามารถดำเนินการได้แต่การจัดการนั้น ๆ ย่อมต้องเป็นไปเพื่อสาธารณประโยชน์ และทั้งต้องไม่เป็นการตรวนสิทธิหรือประโยชน์ของบุคคลใดที่เคยใช้อยู่จนเกินความจำเป็นด้วย

ที่มาของคำตอบ : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 95/2503

ข้อ 6. **คำถาม** ที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินมีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ เจ้าของที่ดินปลูกสร้างบ้านที่อยู่อาศัย ทิศเหนือติดแม่น้ำ ต่อมาปรากฏว่าน้ำได้กัดเซาะพื้นดินใต้อาคารหายไปบางส่วนกลายเป็นที่ชายตลิ่ง เนื้อที่ ประมาณ 1 ไร่ เป็นเวลาประมาณ 10 กว่าปี แล้ว โดยเจ้าของที่ดินยังคงเข้าครอบครองอยู่ในอาคารนั้นโดยตลอด ที่ดินบริเวณดังกล่าวที่ถูกน้ำกัดเซาะนั้นจะเป็นสาธารณสมบัติแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ถึงแม้ที่พิพาทจะถูกน้ำกัดเซาะกลายเป็นแม่น้ำแล้วก็ตาม แต่เจ้าของที่ดินยังคงสงวนสิทธิแห่งความเป็นเจ้าของ มิได้ปล่อยให้เป็นที่ชายตลิ่งที่ประชาชนทั่วไปจะเข้ามาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ จึงมิใช่ สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304 (2) แต่หากข้อเท็จจริงเจ้าของที่ดินมิได้ แสดงเจตนาหวงกัสิทธิความเป็นเจ้าของ ที่ดินนั้นก็จะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินพลเมืองใช้ร่วมกัน

ที่มาของคำตอบ : คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2744/2546

ข้อ 7. **คำถาม** นาย ก. ได้บริจาคที่ดินเป็นถนน ต่อมา นาย ก. ถึงแก่กรรม นาย ข. บุตรนาย ก. ได้กลับเข้า ครอบครองที่ดินดังกล่าว เนื่องจากไม่มีราษฎรเข้าใช้ประโยชน์ในถนนดังกล่าว ต่อมา มีราษฎรร้องเรียนเปิดถนน ดังกล่าว เพื่อให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันที่ดินนั้นจะเป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ เมื่อนาย ก. ได้บริจาคที่ดินให้เป็นที่ถนนสาธารณะ จึงถือว่าที่ดินนั้นตกเป็นสาธารณสมบัติ ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว ตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ มาตรา 1305 จะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่อาศัยกฎหมายเฉพาะหรือพระราชกฤษฎีกา นอกจากนี้สภาพความเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินไม่อาจสูญสิ้นไปเพราะการไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอบริจาค แม้นาย ข. จะกลับเข้า ครอบครองใช้ประโยชน์นานเพียงใดก็ตาม ก็ไม่ทำให้กรรมสิทธิ์ตกไปเป็นของนาย ข. อีก เพราะมาตรา 1306 ห้ามยกอายุความขึ้นต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ที่มาของคำตอบ : คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 5112/2538 , 118/2505

ข้อ 8. **คำถาม** ที่ดินแปลงหนึ่งมีหลักฐานโฉนดที่ดิน แต่ปรากฏว่าประชาชนได้ใช้เป็นเส้นทางเข้า - ออก บางส่วนทางด้านทิศเหนือ เป็นว่าประมาณ 20 ปี โดยเจ้าของที่ดินมิได้ใช้สิทธิหวงห้ามแต่อย่างใด ต่อมาเจ้าของ ที่ดินเดิมได้ขายที่ดินดังกล่าวให้กับเจ้าของที่ดินใหม่ทั้งแปลง เจ้าของที่ดินใหม่จะปิดเส้นทางเข้า - ออกดังกล่าว โดยอ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ เมื่อก่อนที่ดินส่วนดังกล่าวประชาชนได้ใช้เป็นเส้นทางสัญจรเข้า - ออกต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน โดยเจ้าของที่ดินมิได้ใช้สิทธิหวงห้ามแต่อย่างใด ย่อมถือว่าเจ้าของที่ดินแสดงเจตนาอุทิศส่วนนั้นให้เป็นทาง สาธารณประโยชน์ปรียายแล้ว ซึ่งผลของการเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นไม่สามารถโอนให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ ผู้ใด และไม่อยู่ในลักษณะที่จะครอบครองปรปักษ์หรือบังคับคดีได้ รวมทั้งไม่อาจอ้างอายุความขึ้นต่อสู้กับรัฐได้ดังนั้น แม้อาจารย์เจ้าของที่ดินจะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวไปแล้วก็ตาม แต่ที่ดินเฉพาะส่วนที่ประชาชนใช้เป็น เส้นทางเข้า - ออก ยังคงมีสภาพเป็นที่สาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304 (2) ผู้ซื้อจึงไม่มีสิทธิปิดเส้นทางเข้า - ออกได้ สำหรับที่ดินส่วนอื่นนั้นผู้รับโอนได้กรรมสิทธิ์ที่ดินไปโดยผลของกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 456 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มาของคำตอบ : คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 5058/2539 , 112/39

ข้อ 9. คำถาม เทศบาลจะขอใช้พื้นที่รอบเขา ซึ่งอยู่ในเขตปริมณฑลรอบที่เขา 40 เมตร ซึ่งเป็นบริเวณที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศหวงห้าม ตามมาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไว้เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 เพื่อเป็นที่ทำการเทศบาลและอาคารประกอบได้หรือไม่หากสามารถดำเนินการได้จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ เดิมกระทรวงมหาดไทยหวงห้ามไว้ ตามมาตรา 9 (2) ตามคำสั่งลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 การที่เทศบาลจะขอใช้ต้องถอนการหวงห้ามก่อน โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และดำเนินการขอขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ ตามมาตรา 8 ทวิ โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยเช่นเดียวกัน

ที่มาของคำตอบ : ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา บริหารกฎหมายกรมที่ดิน ปี 2542

ข้อ 10. คำถาม ในการพิจารณา เรื่อง การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ นั้น มีแนวทางในการพิจารณาอย่างไร

คำตอบ ในการดำเนินการจะต้องพิจารณาจากสถานะของที่ดินและวัตถุประสงค์กิจกรรมในแต่ละโครงการ ซึ่งกรณีดังกล่าวกรมที่ดินได้มีหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว.29466 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558 เรื่องซักซ้อมความเข้าใจการดำเนินการโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบลซึ่งได้วางแนวทางปฏิบัติได้ ดังนี้

1. กรณีกิจกรรมตามโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาที่ดินโดยไม่กระทบต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ได้ดีกว่าเดิมซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการตามโครงการลักษณะดังกล่าว ไม่ต้องขออนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดินแต่ประการใด เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอตามนัยมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 หรือเทศบาลตำบลตามนัยมาตรา 50, 41 หรือเทศบาลเมืองตามนัยมาตรา 53, 54 หรือเทศบาลนครตามนัยมาตรา 41, 47 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามนัยมาตรา 67, 68 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ การขุดลอกแหล่งน้ำเดิมที่ตื้นเขิน การปรับปรุงถนนสาธารณะเดิมให้ใช้สัญจรได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

2. กรณีกิจกรรมตามโครงการเป็นการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์โดยไม่มีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร และมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะเป็นการชั่วคราวไม่มีการก่อสร้างหรือปลูกสร้างอาคารถาวรเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จสามารถปรับพื้นที่กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ดำเนินการกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวสามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐได้คราวละไม่เกิน 5 ปี ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 โดยกระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาอนุญาตตามนัยคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538

3. กรณีกิจกรรมตามโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งมีลักษณะการดำเนินการแตกต่างไปจากการใช้ประโยชน์ร่วมกันเดิม เช่น การถมลำราง หรือคลองสาธารณะประโยชน์ที่ดินขึ้นให้เป็นทางสาธารณะประโยชน์ หรือนำที่ทำเลเลี้ยงสัตว์มาพัฒนาเป็นสวนสาธารณะประโยชน์ สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง พ.ศ. 2543

4. กรณีกิจกรรมตามโครงการเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งมีลักษณะการก่อสร้างหรือปลูกสร้างอาคารถาวรจะต้องดำเนินการขออนุญาตสภาพที่ดิน ตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550 ซึ่งหากทบทวนเมืองมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐก่อนที่การดำเนินการถอนสภาพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวจะแล้วเสร็จ ก็สามารถยื่นคำขออนุญาต ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวได้ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด มท 0511.3/ว 3312 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547

ที่มาของคำตอบ : หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว29466 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558

ข้อ 11. คำถาม อำเภอมีความประสงค์จะขุดสระเก็บน้ำขนาดใหญ่ในบริเวณทุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณะประโยชน์ซึ่งประชาชนหมดความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ร่วมกันดังกล่าวแล้ว จะสามารถดำเนินการได้โดยใช้ระเบียบกฎหมายใด

คำตอบ สามารถดำเนินการได้โดยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากมีลักษณะการดำเนินการที่แตกต่างไปจากการใช้ประโยชน์ร่วมกันเดิม โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. 2543

ที่มาของคำตอบ :

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. 2543

2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 6449 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

ข้อ 12. คำถาม ที่งอกริมตลิ่งที่เกิดจากที่ดินป่าสงวนแห่งชาติมีสภาพเป็นที่ดินประเภทอะไร

คำตอบ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทที่รกร้างว่างเปล่า ตามมาตรา 1304 (1) เนื่องจากการจะกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นป่าสงวนแห่งชาตินั้น ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ให้กระทำโดยการออกกฎกระทรวงและต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย ดังนั้น ที่ดินที่งอกออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติจึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่รกร้างว่างเปล่า

ที่มาของคำตอบ : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 99/2526 เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเกิดที่งอกริมตลิ่ง

ข้อ 13. คำถาม การขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่พลเมืองใช้ร่วมกันในพื้นที่อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเป็นผู้ใด

คำตอบ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เนื่องจากตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 ได้แต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 7) ได้วินิจฉัยไว้ตามเรื่องเสร็จ ที่ 1042/2527

ที่มาของคำตอบ :

- มาตรา 9 ประมวลกฎหมายที่ดิน
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 1042/2557 เรื่อง อำนาจของกรุงเทพมหานครในการให้เอกชนใช้ที่สาธารณะและการเก็บค่าตอบแทนรายปี ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 14. คำถาม ใครเป็นผู้มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบจองที่ออกโดยไม่ชอบด้วยระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ. 2497

คำตอบ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบจอง (นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ กรณียังไม่ยกเลิกอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด และหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี เฉพาะในท้องที่ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยกเลิกอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว) เป็นผู้มีคำสั่งเพิกถอนใบจองและหมายเหตุการเพิกถอนตามระเบียบฯ

ที่มาของคำตอบ : ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเพิกถอนและจำหน่ายใบจองออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ. 2527 ข้อ 4 (3)

ข้อ 15. **คำถาม** กรณีที่อธิบดีกรมที่ดินใช้อำนาจสั่งให้บุคคลผู้ครอบครองที่ดินตามนัยมาตรา 30 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขของคณะกรรมการ ออกไปจากที่ดินนั้น ถ้าบุคคลผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ บุคคลผู้นั้นมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง โดยยื่นเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ผ่าน) นายอำเภอหรือปลัดอำเภอหัวหน้ากิ่งอำเภอ ที่ที่ดินตั้งอยู่ และนายอำเภอฯ ต้องรีบสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงตามคำร้องแล้วเสนอความเห็นให้จังหวัดภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับอุทธรณ์ จังหวัดพิจารณาและส่งอุทธรณ์พร้อมความเห็นให้กรมที่ดินภายใน 10 วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากอำเภอ

ที่มาของคำตอบ : มาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 1331/2507 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2507 เรื่อง การยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย. ตามความในมาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน.

ข้อ 16. **คำถาม** ปัจจุบันใครเป็นผู้ออกคำสั่งให้ผู้ที่ได้รับใบจองออกไปจากที่ดินและขาดสิทธิที่จะพึงได้ตามระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน

คำตอบ อำนาจในการออกคำสั่งให้ผู้ที่ได้รับใบจองออกไปจากที่ดิน และขาดสิทธิเดิมเป็นอำนาจของอธิบดีกรมที่ดิน ต่อมาเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชน อธิบดีกรมที่ดินจึงได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2185/2546 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2546

ที่มาของคำตอบ : ตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2184/2546 เรื่อง มอบอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการปฏิบัติราชการแทน

ข้อ 17. **คำถาม** เมื่อปรากฏว่าได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปโดยผิดพลาดเคลื่อน ใครเป็นผู้มีอำนาจในการเพิกถอนหรือแก้ไข

คำตอบ ผู้ว่าราชการจังหวัดโดย อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งที่ 2185/2546 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2546 เรื่อง มอบอำนาจจากอธิบดีกรมที่ดินให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการปฏิบัติราชการ แต่หากในเขตกรุงเทพมหานคร ยังดำเนินอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินอยู่

ที่มาของคำตอบ :

1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ตรี
2. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 3, 43, 49
3. ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2529
4. คำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2185/2546 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2546 เรื่อง มอบอำนาจของอธิบดีกรมที่ดิน

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการปฏิบัติราชการแทน

“อธิบดีกรมที่ดินเป็นผู้มีอำนาจออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามมาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำคำสั่งทางปกครอง เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องการเพิกถอนแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้เป็นการเฉพาะ จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไปตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539”

ข้อ 18. คำถาม การรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หากผลการรังวัดได้เนื้อที่ และ/หรือรูปแผนที่แตกต่างจากเดิม เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มีอำนาจสั่งแก้ไขเนื้อที่ และ/หรือรูปแผนที่ ตามนัยมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้หรือไม่ เมื่อปรากฏว่าได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน ใครเป็นผู้มีอำนาจในการเพิกถอนหรือแก้ไข

คำตอบ ไม่ได้ เพราะอำนาจตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ใช้กับการแก้ไขเนื้อที่ และ/หรือรูปแผนที่ในโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่านั้น และอำนาจในการแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มีเฉพาะแต่กรณีการเขียนหรือพิมพ์ข้อความผิดพลาดคลาดเคลื่อน โดยมีหลักฐานชัดเจน รวมทั้งการแก้ไขรายละเอียดในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนกรณีการแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ที่จะต้องเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจแก้ไขให้ถูกต้องและให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหมายเหตุแก้ไขฉบับผู้ดูแลรักษาและฉบับสำนักงานที่ดิน เสร็จแล้วส่งสำเนาเพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินของรัฐหมายเหตุแก้ไขฉบับที่อยู่ที่ดินต่อไป โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเพิกถอนแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2529

ที่มาของคำตอบ : ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเพิกถอนแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2529

ข้อ 19. คำถาม กรมที่ดินวางแนวทางปฏิบัติเรื่องการออก นสล. ในที่ดินราชพัสดุ ไว้อย่างไรบ้าง?

คำตอบ กรมที่ดินวางแนวทางปฏิบัติในการออก นสล. ในที่ดินราชพัสดุไว้ตามหนังสือ

ที่ มท 0711/ว 19914 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2529 ดังนี้

1. ที่ดินราชพัสดุที่จะขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้จะต้องเป็นที่ดินราชพัสดุประเภทสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เช่น ที่ตั้งสำนักราชการบ้านเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ที่ดินราชพัสดุแปลงใดเคยใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะมาก่อน ภายหลังเปลี่ยนไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น เคยเป็นที่ตั้งสำนักราชการบ้านเมืองมาก่อนปัจจุบันเปลี่ยนไปใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งบ้านพักราชการ หรือที่จัดหาผลประโยชน์ และไม่ปรากฏว่าถูกถอนสภาพจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ที่ดินนั้นก็ยังคงถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้ เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะ อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เช่นกัน

2. ที่ดินราชพัสดุที่ใช้ประโยชน์อย่างอื่น ไม่ได้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เช่น ที่ตั้งบ้านพักราชการ หรือที่จัดหาผลประโยชน์ ถือว่าเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินธรรมดา ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้พิจารณาออกเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วแต่กรณี

3. ที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะซึ่งทางราชการได้ครอบครองทำ ประโยชน์ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ หรือที่ทางราชการได้มาจากการรับให้หรือรับซื้อ มีหลักฐาน เช่น ส.ค.1 หนังสือรับรอง

การทำประโยชน์ หรือโฉนดที่ดิน หรือที่ทางราชการได้ครอบครองทำประโยชน์ภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยได้ดำเนินการสงวนหวงห้าม หรือขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นของทบวงการเมืองตามที่ประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดไว้ ถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ส่วนที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ซึ่งทางราชการได้ครอบครองทำประโยชน์ภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือได้สงวนหวงห้ามไว้ แต่การสงวนหวงห้ามมิได้ปฏิบัติตามที่ประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดไว้ จะถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามกฎหมายก็ต่อเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าทางราชการได้เข้าครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินนั้นในราชการตลอดมาก่อนพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ใช้บังคับ

ดังนั้น ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินราชพัสดุ ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสอบสวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานให้ได้รายละเอียดว่า ทางราชการได้ที่ดินมาอย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด มีหลักฐานการได้มาอย่างไรหรือไม่ ถ้าไม่มีหลักฐาน ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ตั้งแต่เมื่อใด ใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอย่างไร ถ้าการสอบสวนได้ความว่าที่ดินราชพัสดุที่จะขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์แผ่นดินโดยเฉพาะตามกฎหมาย จึงจะขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ได้ หากที่ดินแปลงใดมีปัญหาว่าจะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ได้หรือไม่ ให้พิจารณาและส่งเรื่องไปกรมที่ดินเพื่อพิจารณาต่อไป

ที่มาของคำตอบ : ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0711/ว 19914 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2529

เรื่อง การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินราชพัสดุ

ข้อ 20. คำถาม พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีใครบ้าง

คำตอบ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่ง ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คือ

1. อธิบดีกรมที่ดิน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับการอนุญาตระเบิดและย่อยหิน การขุดตัดดินลูกรัง หรือหินผุ ในบริเวณที่เขาหรือภูเขา และปริมาตรรอบที่เขาหรือภูเขา 40 เมตร ที่รัฐมนตรียังมิได้ประกาศกำหนดพื้นที่นั้น ให้เป็นแหล่งหินปูนหรือดินลูกรัง หรือหินผุ เพื่อการก่อสร้าง

2. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัดสำหรับการอนุญาต ดังนี้

(1) การระเบิดและย่อยหิน การขุดตัดดินลูกรัง หรือหินผุ ในบริเวณที่รัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดพื้นที่นั้นเป็นแหล่งหินปูนหรือดินลูกรัง หรือหินผุ เพื่อการก่อสร้าง และในพื้นที่นอกเขตเขา หรือภูเขา และปริมาตรรอบที่เขา หรือภูเขา 40 เมตร

(2) การขุดหรือดูดทราย การเก็บหินลอย การทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

(3) การเข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า

(4) การต่ออายุใบอนุญาต กรณีอธิบดีกรมที่ดิน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุญาตไว้

ที่มาของคำตอบ : คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 21. **คำถาม** ที่ดินของรัฐที่หมดสภาพแล้ว หรือถูกบุกรุกจนเต็มพื้นที่แล้ว จะถอนสภาพแล้วออกเอกสารสิทธิให้ราษฎรผู้บุกรุกได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ เพราะขัดกับมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ชัดมติ ครม. และ กพร. ส่วนกลางดังนี้

1. มติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2517 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2517 กำหนดหลักการว่า ที่ดินสาธารณประโยชน์ หรือที่ป่าไม้ที่มีผู้บุกรุกเข้าทำประโยชน์จนเป็นหลักฐานมั่นคงแล้ว หากจำเป็นจะต้องถอนสภาพก็จะไม่ให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้บุกรุก แต่จะจัดให้เช่า
2. มติ ครม. เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2536 กำหนดว่ารัฐไม่ควรให้เอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินแก่ผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ
3. มติ กพร. ส่วนกลาง ในการประชุมครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 กรณีนี้สืบเนื่องมาจากคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ มีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2535 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2535 มอบหมายให้กรมที่ดินพิจารณาว่าควรจะทบทวนมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2517 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2517 หรือไม่ และกรมที่ดินได้มีหนังสือ ที่ มท 0718/08179 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2540 ทหารเรือไป กพร. ส่วนกลาง และ กพร. ส่วนกลาง ได้ประชุมพิจารณาและมีมติดังนี้

(1) ควรยืนยันหลักการตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ปี 2517 คือเมื่อมีความจำเป็นจะต้องถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ที่มีผู้บุกรุกก็จะไม่ให้กรรมสิทธิ์แต่จัดให้เช่า เนื่องจากสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2536 ที่กำหนดว่า รัฐไม่ควรให้เอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินแก่ผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ

(2) ไม่สมควรให้มีการถอนสภาพ เว้นแต่เฉพาะกรณีจำเป็นจริงๆ เพื่อประโยชน์ราชการ และเป็นที่ดินที่ราษฎรไม่ใช่ประโยชน์ร่วมกันต่อไปแล้ว

(3) เมื่อถอนสภาพแล้ว ควรริบดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้เป็นกรรมสิทธิ์ของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นนำมาจัดให้เช่า และจัดเก็บค่าเช่าเป็นรายได้บำรุงท้องถิ่นของตนเอง

(4) การจัดให้เช่าควรให้เฉพาะผู้บุกรุกเดิม

(5) ควรพิจารณาจัดให้เช่าระยะยาวได้โดยไม่ต้องถอนสภาพ

ที่มาของคำตอบ :

1. มติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2517 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2517
2. มติ ครม. เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2536
3. มติ กพร. ส่วนกลาง ในการประชุมครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2540
4. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0718/08179 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2540

ข้อ 22. คำถาม การรังวัดสอบเขตหรือแบ่งแยกที่ดินที่มีทางผ่าน เจ้าของที่ดินผู้นำรังวัดบางรายยอมแบ่งหักให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่บางรายไม่ยอมแบ่งหักให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ โดยอ้างว่าไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ กรณีเช่นนี้เจ้าหน้าที่ควรจะต้องถือปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ เรื่องนี้กรมที่ดินได้แจ้งตามหนังสือ ที่ มท 0710/ว 97 ลงวันที่ 3 มกราคม 2534 ว่า ถ้าที่ดินที่ขอรังวัดสอบเขตหรือแบ่งแยก สภาพที่ดินมีทางสาธารณประโยชน์ผ่าน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. ให้แนะนำเจ้าของที่ดินผู้ขอรังวัดนำรังวัดแบ่งแยก หรือกันเขตทางสาธารณประโยชน์ออกโดยการแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์
2. หากผู้ขอรังวัดไม่ยอมแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ โดยอ้างว่าไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ ให้บันทึกถ้อยคำของผู้ขอและให้จดทำการรังวัดไว้ก่อน แล้วทำหนังสือสอบถามไปยังผู้ดูแลรักษา ว่าทางในที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ ถ้าได้รับการยืนยันว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ให้แจ้งผู้ขอทราบ เพื่อนำทำการรังวัดแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่ถ้าผู้ขอรังวัดไม่ยอมนำรังวัดแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ ก็ให้บันทึกถ้อยคำไว้แล้วงดการดำเนินการ

ที่มาของคำตอบ : ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0710/ว 97 ลงวันที่ 3 มกราคม 2534 เรื่อง การสอบเขตและแบ่งแยกที่ดินที่มีทางสาธารณประโยชน์ผ่าน

ข้อ 23. คำถาม หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงคืออะไร

คำตอบ “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง” ไม่ใช่หนังสือสำคัญแสดงสิทธิ หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน แต่เป็นหนังสือสำคัญของทางราชการอย่างหนึ่ง ที่ออกให้เพื่อแสดงแนวเขต ที่ตั้ง จำนวนเนื้อที่ และการใช้ประโยชน์ของทางราชการในที่ดินนั้น สำหรับที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ ได้แก่ ที่ดินเหล่านี้ คือ

1. ที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น พุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ ป่าช้าสาธารณประโยชน์ หนองน้ำสาธารณประโยชน์ บึงสาธารณประโยชน์ เว้นแต่ที่สาธารณประโยชน์โดยสภาพ มีแนวเขตธรรมชาติอยู่แล้ว เช่น ที่ชายตลิ่ง ทางบก ทางน้ำ ลำกระโดง ลำรางสาธารณประโยชน์ ทางระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ เหล่านี้จะไม่ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
2. ที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เช่น ที่ดินที่ได้สงวนหวงห้าม หรือขึ้นทะเบียนเป็นของทบวงการเมือง ที่ดินที่ใช้ในราชการต่าง ๆ ที่ดินที่รัฐจัดซื้อ หรือมีผู้อุทิศให้รัฐ ที่ดินที่ถูกเวนคืนมาเป็นของรัฐ เป็นต้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง คือ อธิบดีกรมที่ดิน แต่ปัจจุบัน ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตจังหวัดต่าง ๆ แทน เพื่อความสะดวกรวดเร็ว

การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ที่ดินของรัฐประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน และใช้เพื่อเป็นประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะดังกล่าวได้มีขอบเขต และหลักฐานที่แน่นอน ช่วยป้องกันการบุกรุก ซึ่งนับวันจะทวีจำนวนมากขึ้นและเป็นการสงวนที่ดินประเภทนี้ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์ต่อไปในภายหน้า

ที่มาของคำตอบ : มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 24. **คำถาม** อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ โดยเฉพาะกรณีแหล่งน้ำสาธารณะที่เกิดขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งไม่เป็นไปตามธรรมชาติเกิดที่ดินริมแหล่งน้ำที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไปนั้นยังคงอยู่ในอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาของกรมเจ้าท่าอีกหรือไม่

คำตอบ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

1. ขอบเขตความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า เริ่มต้นจาก “ที่ชายตลิ่ง” ออกไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
2. ส่วนความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นตามกฎหมายอื่นเริ่มต้นจาก “ที่ดินที่อยู่เหนือที่ชายตลิ่งขึ้นไป”
3. สำหรับที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไป เนื่องจากแหล่งน้ำสาธารณะเกิดจากการตื้นเขินขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วนตามธรรมชาตินั้นย่อมพ้นจากสภาพเป็น “ที่ชายตลิ่ง” จึงไม่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่าตามมาตรา 117 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2535 ดังกล่าวอีกต่อไป การจะปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงบนที่ดินดังกล่าวจึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องขออนุญาตเสียค่าตอบแทน หรือถือเป็นความผิดตามมาตรา 119 มาตรา 117 ทวิ มาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2535 แต่อย่างไร

แม้ว่าที่ดินดังกล่าวจะไม่ถือเป็น “ที่ชายตลิ่ง” ตามมาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้วก็ตาม แต่ตราบใดที่ยังไม่มีการถอนสภาพที่ดินนั้นจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินนั้นก็ยังคงมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้ร่วมกัน และอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายอำเภอแห่งท้องที่ ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ประกอบกับมาตรา 8 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และโดยที่การเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาจากกรมเจ้าท่าไปยังนายอำเภอนั้นเป็นไปโดยผลของกฎหมาย จึงไม่ต้องดำเนินการในทางกฎหมายอย่างใดอีก

สำหรับปัญหาว่า การก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในที่ดินดังกล่าวจะต้องขออนุญาตจากหน่วยงานใดนั้น เมื่อนายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินดังกล่าวข้างต้น การที่จะปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างลงในที่ดินดังกล่าวก็ย่อมต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่ามีส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำไปเหนือน้ำหรือใต้น้ำของแหล่งน้ำสาธารณะก็ต้องขออนุญาตจากกรมเจ้าท่า ตามมาตรา 117 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ ด้วย

ที่มาของคำตอบ : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 260/2538 เรื่อง อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ

ข้อ 25. **คำถาม** ในกรณีที่มีผู้บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เช่น ทางสาธารณประโยชน์ ทางน้ำสาธารณประโยชน์ และลำรางสาธารณประโยชน์ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษามักจะขอให้สำนักงานที่ดินส่งเจ้าหน้าที่ไปรังวัดสอบเขต แต่เจ้าหน้าที่ที่ดินจะแจ้งว่าไม่มีอำนาจที่จะไปรังวัดสอบเขตตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพราะไม่มีหนังสือแสดงสิทธิหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง กรณีนี้จะทำอย่างไร

คำตอบ กรมที่ดินวางแนวทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือ ที่ มท 0606/ว 30743 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 เรื่อง การรังวัดตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ไว้ว่า การขอรังวัดสอบเขตที่สาธารณประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ไม่มีระเบียบให้ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษายื่นขอสอบเขต เมื่อมีราษฎรร้องเรียนว่า มีผู้บุกรุกหรือออกโฉนดที่ดินทับที่สาธารณประโยชน์ ในทางปฏิบัติให้ ผู้มีหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณประโยชน์แจ้งเป็นหนังสือมายังสำนักงานที่ดินเพื่อขอความร่วมมือ ให้สำนักงานที่ดินจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยถือหนังสือขอความร่วมมือเป็นคำขอ และอนุโลมถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรังวัดสอบเขต แบ่งแยกและรวมโฉนดที่ดิน พ.ศ. 2527 หมวด 1 ข้อ 5 กับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 158/2501 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2501 เรื่อง ระเบียบปฏิบัติในการรังวัดทำแผนที่และการรังวัดแนวเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเกิดขึ้นโดยสภาพ เว้นแต่การปักหลักเขตที่ดินให้ใช้หลักไม้ปักแทน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวผู้มีหน้าที่ดูแลจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย เช่นเดียวกับการรังวัดสอบเขต แบ่งแยกและรวมโฉนดที่ดิน และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจะต้องแจ้งผลการรังวัดให้ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ที่มาของคำตอบ : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0606/ว 30743 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 เรื่อง การรังวัดตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ข้อ 26. **คำถาม** ตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ห้ามมิให้ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ดินทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามไว้ นั้น ขอทราบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9(2) ไว้อย่างไรบ้าง

คำตอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 ให้บริเวณดังต่อไปนี้ ทุกแห่ง ทุกจังหวัด เป็นบริเวณที่หวงห้ามและห้ามมิให้บุคคลใดทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ คือ

- (1) บริเวณที่เข่า หรือภูเขา และปริมาตรรอบที่เข่า หรือภูเขา 40 เมตร
- (2) บริเวณแม่น้ำ และลำคลอง
- (3) ที่ดินของรัฐนอกจาก (1) และ (2) ซึ่งมีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง เฉพาะบริเวณที่เป็นที่หิน

ที่กรวด หรือที่ทราย

ที่มาของคำตอบ : ประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 27. คำถาม การถอนสภาพที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน เพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ หมายถึงการถอนสภาพที่ดินประเภทใด

คำตอบ การถอนสภาพ หมายถึง การถอนสภาพตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่มีผลทำให้ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือที่ดินที่ได้มีการหวงห้ามหรือสงวนไว้ตามความต้องการของทบวงการเมืองซึ่งมิได้ตกเป็นที่ราชพัสดุ เปลี่ยนสถานะหรือฟื้นสภาพจากการเป็นที่ดินนั้น ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ที่ดินที่จะถอนสภาพจะต้องเป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

การถอนสภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ที่ดินที่ถอนสภาพแล้วดังกล่าวจะตกเป็นที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 โดยมีต้องนำขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

การถอนสภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาผลประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจะตกเป็นที่รกร้างว่างเปล่าเพื่อให้อธิบดีหรือทบวงการเมืองที่ได้รับมอบหมายนำไปจัดหาผลประโยชน์ตามมาตรา 10, 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อไป

ข้อ 28. คำถาม การถอนสภาพที่ดิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550 หมายถึง การดำเนินการลักษณะเช่นใด

คำตอบ การถอนสภาพ หมายความว่า การดำเนินการตามบทบัญญัติในมาตรา 8 วรรคสอง (1) หรือ (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่มีผลทำให้ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือที่ดินที่ได้มีการหวงห้ามหรือสงวนไว้ตามความต้องการของทบวงการเมืองซึ่งมิได้ตกเป็นที่ราชพัสดุ เปลี่ยนสถานะ หรือฟื้นสภาพจากการเป็นที่ดินนั้นๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น

ข้อ 29. คำถาม ทบวงการเมืองที่มีความประสงค์ขอถอนสภาพที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ทบวงการเมืองผู้ขอมีหนังสือแสดงความประสงค์ขอถอนสภาพที่ดิน กรณีที่ดินตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้ยื่นต่ออธิบดีกรมที่ดิน จังหวัดอื่นยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด (กรณีผู้ขอไม่ใช่ทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดินให้ผู้ขอแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดที่เป็นทบวงการเมืองยื่นขอแทน) พร้อมเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(1) โครงการ โดยแสดงผลความจำเป็น กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ งบประมาณ ตลอดจนรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ

(2) แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งของที่ดินที่ขอ สถานที่สำคัญ และเส้นทางคมนาคม บริเวณใกล้เคียงโดยรอบ พร้อมภาพถ่ายรอบแปลงที่ดิน

(3) สำเนาแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1 : 50,000 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินที่ขอถอนสภาพทั้งฉบับ เพื่อประกอบการตรวจสอบและสามารถอ่านการลงค่าพิคัดในรูปแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา

ทั้งนี้ต้องตรวจสอบด้วยว่าที่ดินที่ขอถอนสภาพ อยู่ในแปลงที่สำรวจความเหมาะสมที่จะให้ใช้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ (Zoning) หรือไม่ และขัดต่อกฎหมายผังเมืองหรือไม่ หากไม่อยู่ในแปลงที่กำหนดเพื่อให้ใช้ประโยชน์ใน

ราชการให้ดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 1833 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2549 เรื่องมาตรการเกี่ยวกับการอนุมัติให้ส่วนราชการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์

ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550
3. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0723/ว 10962 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 เรื่อง ทบวงการเมืองขอใช้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขตปฏิรูปที่ดิน
4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 591 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับการอนุมัติให้ส่วนราชการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์
5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 3312 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ
6. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 1833 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2549 เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับการอนุมัติให้ส่วนราชการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์
7. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.3/ว 5951 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2551 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองขอถอนสภาพหรือขึ้นทะเบียนที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ
8. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.3/ว 16851 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2554 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ
9. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 1578 ลงวันที่ 10 เมษายน 2555 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

ข้อ 30. คำถาม ที่ดินของรัฐประเภทใดที่สามารถขอขึ้นทะเบียนที่ดินเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการได้

คำตอบ การขึ้นทะเบียนที่ดินเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ หมายถึง การนำที่ดินของรัฐขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ โดยจัดให้มี แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน และประกาศให้ประชาชนทราบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจในการจัดขึ้นทะเบียน ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ประเภทที่ดินที่จะขึ้นทะเบียนได้ คือ

1. ที่ดินรกร้างว่างเปล่าซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง
2. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ซึ่งได้ถอนสภาพตามมาตรา 8 (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
3. ที่ดินที่ถูกถอนสภาพโดยกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีมติไม่ประสงค์จะใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป หรือตามกฎหมายอื่น ๆ

ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

2. กฎกระทรวงฉบับที่ 25 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550

4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๓๓๑๒ มท 0511.3/ว 3312 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

ข้อ 31. คำถาม ที่ดินของรัฐที่จะนำมาจัดหาผลประโยชน์ ได้แก่ ที่ดินของรัฐประเภทใดบ้าง ใครเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ได้

คำตอบ การจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ หมายถึง การจัดหาผลประโยชน์ตามมาตรา 10 และ 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยการนำที่ดินของรัฐมาจัดหาผลประโยชน์เพื่อให้รัฐหรือให้ท้องถิ่นมีรายได้เพื่อนำไปพัฒนาบำรุงท้องถิ่น ด้วยวิธีการจัดที่ดินให้ใช้ประโยชน์ได้ ซ้ำขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่า หรือให้เช่าซื้อ

ประเภทที่ดินที่จะนำมาจัดหาผลประโยชน์

1. ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้ง หรือตกกลับมาเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายที่ดิน

2. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่ราษฎรมิได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไปแล้ว หรือรัฐหาที่ดินอื่นให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันแทนได้ เมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือพระราชบัญญัติถอนสภาพที่ดินแล้ว (โดยจะต้องดำเนินการถอนสภาพตามวิธีการในบทที่ 1 ก่อน)

3. ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่มีได้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือมิได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งมีได้มีบุคคลหรือทบวงการเมืองใดมีสิทธิครอบครองอยู่

ผู้ดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ ได้แก่

1. อธิบดีกรมที่ดิน ตามมาตรา 10 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

2. ทบวงการเมืองที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย ตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (คำนิยาม “ทบวงการเมือง” หมายความว่า (1) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น (2) หน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ)

ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 10 และมาตรา 11

2. กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2515)

3. กฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ข้อ 14 (3)

4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550

ข้อ 32. คำถาม การสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐ เพื่อประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ดำเนินการอย่างไร

คำตอบ การสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐ เพื่อประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หมายถึง การนำที่ดินของรัฐ ประเภทที่รกร้างว่างเปล่ามาสงวนหรือหวงห้ามเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามมาตรา 20 (4) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2529) ว่าด้วยการสงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

เมื่อนายอำเภอหรือส่วนราชการใดเห็นสมควรจะสงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ให้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วย ให้สั่งนายอำเภอของอำเภอที่ที่ดินนั้นอยู่ในเขตดำเนินการเพื่อสงวนหรือหวงห้ามที่ดินนั้น

ถ้าที่ดินที่จะสงวนหรือหวงห้ามนั้นอยู่ในเขตของสองอำเภอขึ้นไป และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะสงวนหรือหวงห้ามที่ดินในทั้งสองอำเภอ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้นายอำเภอของแต่ละอำเภอประสานงานกันในการดำเนินการเพื่อสงวนหรือหวงห้ามที่ดินนั้น

ถ้าที่ดินที่จะสงวนหรือหวงห้ามนั้นอยู่ในเขตของสองจังหวัดขึ้นไปและผู้ว่าราชการจังหวัดของแต่ละจังหวัดที่ที่ดินนั้นอยู่ในเขตเห็นพ้องด้วยกันในอันที่จะสงวนหรือหวงห้ามที่ดินนั้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดของแต่ละจังหวัดสั่งให้นายอำเภอของแต่ละจังหวัดประสานงานกันในการดำเนินการเพื่อสงวนหรือหวงห้ามที่ดินนั้น

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่ที่ดินนั้นอยู่ในเขตคนหนึ่งคนใด เห็นว่าไม่สมควรจะสงวนหรือหวงห้ามที่ดินนั้น ให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคนอื่นๆ ทราบ และถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับแจ้งเห็นสมควรที่จะสงวนหรือหวงห้ามที่ดินที่อยู่ในเขตจังหวัดของตนให้สั่งนายอำเภอของอำเภอที่ที่ดินนั้นอยู่ในเขตดำเนินการเพื่อสงวนหรือหวงห้ามที่ดินดังกล่าวเฉพาะส่วนที่อยู่ในเขตจังหวัดของตน

กฎหมายและระเบียบปฏิบัติ

1. มาตรา 20 (4) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
2. ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2529) ว่าด้วยการสงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ข้อ 33. คำถาม การดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินของรัฐกรณีใด ที่ต้องดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. 2543

คำตอบ การนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรได้ใช้ร่วมกันเพื่อประโยชน์อย่างหนึ่ง ซึ่งหมดความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างนั้น หรือที่ดินดังกล่าวไม่มีสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไป ไปปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อให้ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นอีกอย่างหนึ่ง

ข้อ 34. คำถาม การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีทวงถามเมืองขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ หมายถึงกรณีใดบ้างและมีวิธีดำเนินการอย่างไร

คำตอบ 1. กรณีที่ส่วนราชการได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐแล้ว

2. กรณีที่ส่วนราชการมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ ก่อนการดำเนินการถอนสภาพหรือจัดขึ้นทะเบียนที่ดินจะแล้วเสร็จ ซึ่งขอใช้เป็นการชั่วคราว

วิธีดำเนินการ ส่วนราชการที่มีความประสงค์ขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการยื่นคำขอ (แบบ ท.ด. 64) ต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ หรือเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัด/เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา สำหรับท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศยกเลิกอำนาจของนายอำเภอ ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2528 พร้อมแผนงาน/โครงการ เหตุผลความจำเป็น (เหตุผลความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการ และเหตุผลความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ที่ดินเกิน 10 ไร่) วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ งบประมาณ แผนที่สังเขป สำเนาแผนที่ภูมิประเทศ 1 : 50,000 แสดงที่ตั้งค่าพิกัด

ผู้มีอำนาจอนุญาตและหลักเกณฑ์

ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

1. กรณีที่ดินที่ขอใช้เป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน หากราษฎรในพื้นที่/ราษฎรที่เคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ไม่ขัดข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่ จะอนุญาตได้ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก่อน

2. กรณีที่ดินที่ขอใช้เป็นที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง ที่เวนคืน ที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ที่รกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน และถูกถอนสภาพโดยกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แล้วตกอยู่ในสถานะที่รกร้างว่างเปล่า เมื่อได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป และยินยอมให้กระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนการใช้ประโยชน์ได้ ผู้ว่าฯ อนุญาตได้โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐมนตรีฯ

3. ผู้ขอต้องมีสถานะเป็นทบวงการเมือง

4. ออกใบอนุญาตได้คราวละไม่เกิน 5 ปี

5. ผู้ขอต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่เกินไร่ละ 1,000 บาทต่อปี ตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรา 9 ประมวลกฎหมายที่ดิน

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543

3. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

4. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0723/ว 10962 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 เรื่อง ทบวงการเมืองขอใช้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขตปฏิรูปที่ดิน

5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 3312 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

6. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.3/ว 38841 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2548 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

7. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.3/ว 16851 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2554 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

8. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 1578 ลงวันที่ 10 เมษายน 2555 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

9. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 0688 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 และการขอสัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 35. คำถาม การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หมายความว่าอย่างไร มีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง

คำตอบ การขออนุญาตตามมาตรา 9 หมายถึง การขออนุญาตเข้าไปยึดถือครอบครองและ/หรือนำทรัพยากรในที่ดินของรัฐ ซึ่งตนเองมิได้มีสิทธิครอบครองไปใช้โดยเสียค่าตอบแทนให้แก่รัฐ ใน 3 กรณี คือ

- (1) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้าง หรือเผาป่า
- (2) ด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวดหรือ ที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา (เช่น ขุดตัดดินลูกรัง หรือหินผุ การขุดหรือดูดทราย) หรือ
- (3) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน.(เช่น เก็บขี้ค้างคาว เก็บเปลือกหอย)

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการอนุญาตตามความในมาตรา 9

กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่ง ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการอนุญาตตามความในมาตรา 9 ดังนี้

1. อธิบดีกรมที่ดิน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับการอนุญาตระเบิดและย่อยหิน การขุดตัดดินลูกรังหรือหินผุ ในบริเวณที่เขาหรือภูเขา และปริมาตรรอบที่เขาหรือภูเขา 40 เมตร รัฐมนตรียังมีได้ประกาศกำหนดพื้นที่นั้นให้เป็นแหล่งหินปูน หรือดินลูกรัง หรือหินผุเพื่อการก่อสร้าง

2. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัดสำหรับการอนุญาต ดังนี้

(1) การระเบิดและย่อยหิน การขุดตัดดินลูกรังหรือหินผุ ในบริเวณที่รัฐมนตรี ได้ประกาศกำหนดพื้นที่นั้น เป็นแหล่งหินปูนหรือดินลูกรัง หรือหินผุ เพื่อการก่อสร้าง และในพื้นที่ นอกเขตเขาหรือภูเขา และปริมาตรรอบที่เขาหรือภูเขา 40 เมตร

(2) การขุดหรือดูดทราย การเก็บหินลอย การทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

(3) การเข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า

(4) การต่ออายุใบอนุญาต กรณีที่อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุญาตไว้ (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0618/ว 7759 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2538)

อำนาจหน้าที่ของกรมที่ดินในการอนุญาตตามมาตรา 9

ภายหลังที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 77. (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กำหนดให้หินทุกชนิดเป็นแร่ชนิดหินประดับ หรือแร่ชนิดหินอุตสาหกรรม มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม 2539 ทำให้การประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตหินเพื่อการก่อสร้างทั้งหมดตกอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ภายใต้การกำกับดูแลของกรมทรัพยากรธรณี อำนาจหน้าที่ของกรมที่ดินในการอนุญาตตามมาตรา 9 คงเหลือเฉพาะการอนุญาตขุดดินลูกรัง หรือหินผุในบริเวณที่เขาหรือภูเขา และปริมาตรลรอบที่เขาหรือภูเขา 40 เมตร เท่านั้น

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9
2. กฎกระทรวงฉบับที่ 77 (พ.ศ..2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ว่าด้วยการ
3. กำหนดให้หินทุกชนิดเป็นแร่ชนิดหินประดับ หรือแร่ชนิดหินอุตสาหกรรม
4. ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 ว่าด้วยการกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
5. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2529 เรื่อง การพิจารณาขออนุญาตให้ระเบิดและย่อยหิน และเรื่อง การพิจารณาอนุญาตให้ขุดตัดลูกรังและหินผุ
6. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
7. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0618/ว 1259 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2539 เรื่อง การขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
8. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0718.1/ว 2573 ลงวันที่ 14 กันยายน 2542 เรื่อง การขอความเห็นของนายอำเภอเกี่ยวกับการขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
9. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543
10. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 0688 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 และการขอสัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมาย

ข้อ 36. คำถาม การขอสัมปทานในที่ดินของรัฐ มีหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการอย่างไร

คำตอบ การขอสัมปทานในที่ดินของรัฐ หมายถึง การขอใช้ที่ดินของรัฐซึ่งไม่ได้มีผู้ใดมีสิทธิครอบครองในระยะเวลาอันจำกัด ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจอนุญาต

หลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทานหรือให้ใช้ที่ดินของรัฐ สรุปได้ดังนี้

1. การยื่นคำขอ

(1) ผู้ขอยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ ท.ด.73 ต่อนายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ/เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/สำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ท้องที่ 5 ชุด พร้อมด้วยแผนที่ 10 ชุด

(2) แผนที่ที่ดินตามข้อ (1) ต้องแสดงเขตที่ดินและภูมิประเทศในบริเวณที่ขอสัมปทาน มีรัศมีห่างจากเขตที่ดินออกไปด้านละอย่างน้อย 300 เมตร และให้แสดงว่ามีสิ่งปลูกสร้าง พืชพันธุ์ไม้ หรือทรัพยากรมีค่าอย่างใดบ้างหรือไม่ กับแสดงแผนผังที่จะใช้ที่ดินนั้นกระทำการ โดยละเอียด

(3) กรณีที่ดินที่ขอสัมปทานมีพื้นที่คาบเกี่ยวกัน 2 อำเภอ ให้ยื่นคำขอต่อนายอำเภอท้องที่ ซึ่งมีที่ดินส่วนใหญ่ตั้งอยู่ แล้วให้นายอำเภอท้องที่ส่งเรื่องราวไปให้นายอำเภอท้องที่อีกที่หนึ่งร่วมออกความเห็น (หนังสือกรมที่ดิน ที่ 6842/2505 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2505)

2. เมื่อรับคำขอแล้ว ให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง พร้อมวัตถุประสงค์ และเหตุผลในการขอสัมปทานตามแบบพิมพ์ ท.ด.66 มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ออกไปทำการรังวัดชั้นสูตรสอบสวน (ผู้ที่ไปทำการรังวัดชั้นสูตรสอบสวนต้องเป็นช่างรังวัด (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0607/ว. 20333 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2521) เมื่อดำเนินการรังวัดชั้นสูตรสอบสวนเสร็จ ให้ผู้รับคำขอประกาศตามแบบพิมพ์ ท.ด.25 มีกำหนด 30 วัน ปิดประกาศ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณที่ดิน เมื่อครบกำหนดแล้วจะมีผู้คัดค้านหรือไม่ก็ตาม ให้อำเภอเสนอความเห็นพร้อมส่งเรื่องไปจังหวัด

3. หลักเกณฑ์การให้สัมปทาน มีหลักเกณฑ์สำคัญ 3 ประการ คือ

(1) เกี่ยวกับความประพฤติของผู้ขอ ต้องมีความประพฤติดี ซึ่งอาจจะทราบจากการสอบถามผู้ปกครองท้องที่ที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

(2) ผู้ขอจะต้องเป็นผู้มีความสามารถ คือมีความรอบรู้ในการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับกิจการสัมปทานนั้น เช่น ถ้าขอสัมปทานทางการเกษตรก็ควรจะได้มีการสอบสวนกันว่าผู้นั้นมีประสบการณ์ในการทำงานในด้านนั้น มีความสามารถในการเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด และผู้นั้นจะต้องมีปัจจัยที่จะกระทำการที่รับสัมปทานให้เป็นผลสำเร็จได้ ปัจจัยในที่นี้หมายถึงเงินทุน ในกรณีขอสัมปทานที่ดินเป็นจำนวน 10,000 ไร่ 1,000 ไร่ ผู้ขอจะต้องแสดงถึงทุนทรัพย์ให้เห็นว่าตนนั้น มีทุนรอนพอที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการเกษตรกรรมนั้นได้

(3) เกี่ยวกับที่ดิน ที่ดินที่จะอนุญาตนั้นจะต้องสมควรกับกิจการที่ขอสัมปทาน เช่น ขอสัมปทานเพื่อปลูกไผ่ ยาสสูบ พื้นที่ก็ต้องมากพอสมควรเพื่อที่จะให้ผู้ขอได้ประโยชน์ในการปลูกไผ่ ยาสสูบ หรือปลูกชาดังที่ให้ตัวอย่างไปแล้ว เป็นจำนวน 10,000 ไร่เศษ เป็นต้น เพื่อจะให้เหมาะสมในการทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเกษตรนั้น ๆ และกิจการนั้นก็จะต้องไม่เป็นที่เสื่อมเสียแก่เศรษฐกิจของประเทศ คือว่าในการทำการเกษตรก็ดี ในกรณีที่จะเป็นที่เสื่อมเสียแก่ประเทศได้นั้น อาจจะมีได้ เช่น การปลูกพืชบางอย่าง ซึ่งสมมุติว่า ทางการไม่พึงประสงค์ให้ปลูกเพราะมันจะล้นตลาด มันจะทำให้เกิดความเสียหายกระทบกระเทือนถึงชาวไร่ ชาวนา ซึ่งปลูกอยู่แล้ว กรณีอย่างนี้ก็อาจจะถือได้ว่าก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศได้เหมือนกัน นอกจากนี้ การให้สัมปทานนี้ต้องไม่เป็นอันตรายแก่ทรัพย์สิน หรือขัดต่อสวัสดิภาพของประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่ดินนั้น

ในกรณีขอสัมปทานที่ดินซึ่งถูกกันออกจากที่ดินที่ทางราชการไม่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ผู้ขอสัมปทานจะต้องเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองที่ดินนั้น

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรา 12 ประมวลกฎหมายที่ดิน
2. กฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
3. กฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2503) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
4. กฎกระทรวงฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2515) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
5. กฎกระทรวงฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
6. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 194/2501 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2501 เรื่อง ระเบียบการให้สัมปทานในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน
7. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 330/2539 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2539 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องราวขอสัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ 37. คำถาม ผู้ที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ดูตุทราย ต้องเสียค่าตอบแทนอย่างไร ใครเป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาต

คำตอบ การขออนุญาตดูตุทรายเป็นการขอเข้าไปประกอบกิจการในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9(2)

แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คือ เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ทราย ซึ่งเป็นบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาต โดยการอนุญาตรายหนึ่ง ๆ ไม่ควรเกิน 5 ไร่ ใบนุญาตให้มีกำหนดเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ผู้ได้รับอนุญาตให้ดูตุทรายต้องเสียค่าตอบแทนตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) เสียค่าตอบแทนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) เสียค่าตอบแทนเป็นรายปี
- (3) ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติจังหวัด แต่ไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน คือ การขุดหรือดูตุทราย ลูกบาศก์เมตรละ 28 บาท

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตุทราย พ.ศ. 2546
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 3132 ลงวันที่ 16 กันยายน 2547 เรื่อง มาตรการป้องกัน แก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูที่ขุด ตัก และดูตุทรายแม่น้ำ

องค์ความรู้เกี่ยวกับที่ดิน เพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง ตำแหน่งนักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ

คำถาม : 38. การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินข้อใดกล่าวถูกต้อง

คำตอบ : บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลยื่นคำขอต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 39. เทศบาลเมืองระยองได้ดำเนินการถมดินลงในทะเล ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองระยอง จนทำให้พื้นที่ส่วนดังกล่าวไม่มีสภาพเป็นทางน้ำที่ใช้ในการสัญจรของประชาชนอีกต่อไป ให้ท่านวินิจฉัยว่าพื้นที่ที่เกิดจากการถมนั้นเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใด และอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาเป็นของหน่วยงานใด

คำตอบ : เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน อยู่ในความดูแลของนายอำเภอ และเทศบาลเมืองระยอง ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช 2457

ที่มา : 1. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 9/2548

2. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551 มาตรา 122

คำถาม : 40. เทศบาลตำบลห้วยทะเลเลขออนสภาพที่ดินที่เป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์สาธารณะที่พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์แล้ว เพื่อนำไปเป็นที่ก่อสร้างสำนักงานตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้ว ที่ดินดังกล่าวมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใด และจะต้องนำขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(3) และเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 ไม่ต้องนำขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินอีก

ที่มา : 1. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 101/2529

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0711/ว1046 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2529

คำถาม : 41. เทศบาลตำบลสาธิต อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก มีหนังสือขอต่อจังหวัดนครนายก ขอเปลี่ยนแปลงที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแปลง “ป่าช้าฝั่งศพสาธารณประโยชน์” มาปรับปรุงพัฒนาจัดทำเป็นสนามกีฬาเพื่อให้ประชาชนในตำบลและประชาชนทั่วไปใช้เป็นที่พักออกกำลังกายได้ ขอให้จริงปรากฏว่าที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวประชาชนได้เลิกใช้ประโยชน์แล้วมานานประมาณ 20 ปีแล้ว

และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครนายกมีหนังสือแจ้งว่า ที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทั้งอำเภอ แต่ที่ดินแปลง “ป่าช้างผิงศพสาธารณประโยชน์” ตั้งอยู่นอกเขตดำเนินการ ให้ท่านวินิจฉัยว่าเทศบาลตำบลสาลิกายื่นคำขอเปลี่ยนแปลงสภาพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. 2543 ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ : ยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงสภาพไม่ได้ เพราะที่ดินถูกถอนสภาพจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว

ที่มา : 1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

2. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 207/2537 และเรื่องเสรีจที่ 150/2539

คำถาม : 42. ถ้าอำเภอมีความประสงค์จะใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อจัดสร้างห้องสมุดชุมชน อำเภอสามารถยื่นขอถอนสภาพที่ดินตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ : ยื่นคำขอถอนสภาพตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ เพราะอำเภอเป็นทบวงการเมือง แต่ยื่นคำขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้ เพราะอำเภอไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคล

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน ตามมาตรา 1 มาตรา 8 และมาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ 23

คำถาม : 43. กระทรวงสาธารณสุขต้องการใช้ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศหวงห้ามไว้ตามมาตรา 9(2) เพื่อเป็นที่ตั้งโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศถอนการหวงห้าม และขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการต่อไป

ที่มา : หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/5522 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2549 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนที่ดินและการจัดหาประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม : 44. เทศบาลมีความประสงค์จะขุดสระน้ำเพื่อเป็นพื้นที่แก้มลิงป้องกันปัญหาอุทกภัย และเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งในที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นที่เลี้ยงสัตว์ มาเป็นเวลานานแล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ขอเปลี่ยนแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์จากการใช้เพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง

ที่มา : 1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543
2. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว.29466 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558

คำถาม : 45. กรณีมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า มีการออกใบจองในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจะต้องดำเนินการอย่างไร และผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการ

คำตอบ : เพิกถอนใบจอง โดยเป็นอำนาจของนายอำเภอท้องที่ กรณียังไม่ยกเลิกอำนาจหน้าที่การปฏิบัติการ
ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนและจำหน่ายใบจองออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ.2527 ข้อ4(3)

คำถาม : 46. กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางทรายมีความประสงค์จะขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยจะนำกรวด หิน ดิน ทรายที่ได้จากการขุดลอกตีราคาเป็นค่าจ้างเอกชน สามารถดำเนินการได้หรือไม่ และถ้าดำเนินการได้ต้องได้รับอนุญาตจากใคร

คำตอบ : สามารถดำเนินการได้โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : มาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ.2547

คำถาม : 47. ปัจจุบันบุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งจำหน่ายและเพิกถอนใบจองในส่วนภูมิภาค

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัดในการจำหน่าย และเจ้าพนักงานที่ดินในการเพิกถอนใบจอง

ที่มา : 1. ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 8

2. คำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2184/2546 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2546

3. ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนและจำหน่ายใบจองออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ.2527 ข้อ 4(3)

คำถาม : 48. สถานะทางกฎหมายของที่ดินใต้น้ำทะเล เป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ : เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ที่มา : ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 141/2537 เรื่อง สภาพทางกฎหมายของพื้นที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเล

คำถาม : 49. แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงินเองตามธรรมชาติ เกิดที่ดินริมแหล่งน้ำซึ่งน้ำท่วมไม่ถึง ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินประเภทใด และอยู่ในอำนาจหน้าที่การดูแลรักษาของหน่วยงานใด

คำตอบ : เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) อยู่ในความดูแลรักษาของนายอำเภอท้องที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา : 1. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551 มาตรา 122

2. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 260/2538 เรื่องอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ

คำถาม : 50. การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีประกาศหวงห้ามมิให้บุคคลใด ทำด้วยประการใดให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย บริเวณที่เขาคหรือภูเขาและปริณทลรอบที่เขาคหรือภูเขา 40 เมตร ตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หากต่อมารัฐมนตรีฯ เห็นสมควรยกเลิกการหวงห้ามเพื่อที่จะนำที่ดินดังกล่าวไปให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์สามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ประกาศหวงห้ามตามมาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นการหวงห้ามเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การยกเลิกหรือเพิกถอนการหวงห้าม ต้องดำเนินการโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย

ที่มา : ความเห็นของกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน ครั้งที่ 5/2545 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2545

คำถาม : 51. นายดำ ได้อุทิสที่ดินบริเวณถนนเยาวราช ให้กรุงเทพมหานครเพื่อสร้างสะพานลอยคนข้าม แต่ระยะเวลาได้ล่วงเลยมากกว่า 20 ปี กรุงเทพมหานครยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง ประกอบกับเจ้าของที่ดินมีความประสงค์ขอคืนที่ดินดังกล่าว กรณีนี้หากกรุงเทพมหานครจะโอนที่ดินคืนให้กับผู้อุทิส จะดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : สถานะที่ดินที่อุทิสเป็นเพียงทรัพย์สินของแผ่นดินธรรมดาสามารถโอนคืนให้กับผู้อุทิสได้โดยไม่ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติตามมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 701/2551

คำถาม : 52. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรงาม ได้ซื้อโฉนดที่ดินมาจากเอกชน โดยอาศัยงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำโครงการที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ต่อมาเมื่อได้ดำเนินการโครงการแล้วเสร็จ ประสงค์จะโอนที่ดินให้แก่ราษฎรที่อยู่อาศัยในโครงการดังกล่าว กรณีนี้จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : สามารถโอนขายให้แก่ราษฎรได้ตามธรรมดา โดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 156/2550

คำถาม : 53. ทบวงการเมืองมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินที่งอกออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงานเนื่องจากได้รับงบประมาณในการก่อสร้างสำนักงานแล้ว ถ้าท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการที่ดิน ท่านจะให้คำแนะนำอย่างไรต่อไปนี้ที่ถูกต้องที่สุด

คำตอบ : ให้ทบวงการเมืองขอใช้ตามมาตรา 9 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุญาต โดยไม่ต้องรับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย และขอขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 99/2526 บันทึกเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเกิดที่งอกริมตลิ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุญาตตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากไม่ใช่ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามข้อ 22(2) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

คำถาม : 54. ที่ดินขายขาดของทะเลอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานใด

คำตอบ : กรมเจ้าท่า

ที่มา : มาตรา 117 พรบ.เดินเรือในน่านน้ำไทย ประกอบ ข้อหาหรือกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 260/2538

คำถาม : 55. การขออนุญาตดำเนินการในที่ดินของรัฐลักษณะใดที่ไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484

คำตอบ : การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม

ที่มา : ข้อหาหรือกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 921/2558

คำถาม : 56. ที่เลี้ยงสัตว์สาธารณะประโยชน์แห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ในเขตที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน แต่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์แล้ว เนื่องจากใช้เครื่องจักรกลแทนแรงงานสัตว์ ประกอบกับที่ดินบริเวณดังกล่าว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่มีความประสงค์จะนำที่ดินไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน หากกระทรวงสาธารณสุขมีความประสงค์จะขอ นำที่ดินแปลงนี้ไปตั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ขอนำที่ดินขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 207/2537 เรื่อง อำนาจในการดูแลรักษาที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและการออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน , เรื่องเสร็จ ที่ 150/2539 เรื่อง การขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเฉพาะส่วนที่ ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะดำเนินการปฏิรูป

คำถาม : 57. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ได้กำหนดเนื้อที่ที่ควรอนุญาตให้ผู้ขอแต่ละรายว่าไม่ควรเกินกี่ไร่

คำตอบ : 10 ไร่ เว้นแต่มีเหตุอันสมควร

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

คำถาม : 58. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใดไม่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

คำตอบ : ทางระบายน้ำสาธารณะ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ข้อ 3

คำถาม : 59. คณะกรรมการที่ทำหน้าที่วางนโยบายการจัดที่ดิน เพื่อให้ประชาชนอยู่อาศัยและหาเลี้ยงชีพ คือ

คำตอบ : คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา : มาตรา 14 ประกอบมาตรา 20 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 60. ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ คือ

คำตอบ : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา : มาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 61. ข้อใดเป็นความหมายของ “ทบวงการเมือง” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ

ที่มา : มาตรา 1 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 62. ใครเป็นผู้มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบจองที่ออกโดยไม่ชอบด้วยระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.2497

คำตอบ : พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบจอง

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนและจำหน่ายใบจองออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ.2527 ข้อ 4(3)

คำถาม : 63. ปัจจุบันใครเป็นผู้ออกคำสั่งให้ผู้ที่ได้รับใบจองออกไปจากที่ดินและชาติสิทธิที่จะพึงได้ตามระเบียบ

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : ตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2184/2546 เรื่อง มอบอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการปฏิบัติราชการแทน

คำถาม : 64. ถ้าบุคคลที่ถูกสั่งให้ออกจากที่ดินตามใบจองไม่พอใจคำสั่งให้ยื่นอุทธรณ์ต่อใคร อย่างไร

คำตอบ : อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับคำสั่ง

ที่มา : มาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 65. ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์จะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : เปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับอุทธรณ์

ที่มา : พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ข้อ 45

คำถาม : 66. คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ถ้ามิได้แจ้งกำหนดระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งไว้ด้วย ถ้าระยะเวลาดังกล่าวสั้นกว่าหนึ่งปีจะมีผลอย่างไร

คำตอบ : ขยายเป็น 1 ปี

ที่มา : พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ข้อ 40

คำถาม : 67. บุคคลที่ได้รับการจัดแบ่งที่ดินจากทางราชการแล้ว หากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขของใคร จะต้องออกจากที่ดิน

คำตอบ : คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา : ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน หมวด 7 ข้อ 19

คำถาม : 68. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ : อนุมัติโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

ที่มา : ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 20

คำถาม : 69. ใครเป็นเจ้าของหน้าทีในการจัดที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย

คำตอบ : นายอำเภอท้องที่

ที่มา : โครงการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัย และกอบการนำมาหาเลี้ยงชีพตามควรแก่อัธภาพ ส่วนที่ 4 ข้อ 8

คำถาม : 70. ท่านคิดว่า “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” อนาคตควรอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด

คำตอบ : กระทรวงมหาดไทย

ที่มา : อยู่ระหว่างเสนอแก้ไขให้คณะกรรมการฯ กลับมาอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย

คำถาม : 71. การเกิดของที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) มีได้กี่กรณี อะไรบ้าง และสิ้นไปกี่กรณี อะไรบ้าง

คำตอบ : - เกิดได้ 4 กรณี คือ เกิดจากสภาพธรรมชาติ เกิดจากการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชน เกิดโดยทางนิติกรรม และเกิดโดยผลของกฎหมาย

- สิ้นไป 3 กรณี คือ สิ้นไปตามสภาพตัวทรัพย์สินนั้น สิ้นไปตามกฎหมายเฉพาะ และสิ้นไปตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.229/2551

คำถาม : 72. การถอนสภาพตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) หรือ (2) ข้อใดกล่าวถูกต้อง

คำตอบ : ทบวงการเมืองยื่นคำขอต่ออธิบดีสำหรับที่ดินในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตจังหวัดอื่นยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่ดินตั้งอยู่

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม : 73. การขอเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง ข้อใดกล่าวถูกต้อง

คำตอบ : ทบวงการเมืองยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อจังหวัดที่ดินตั้งอยู่

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

คำถาม : 74. สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อนำไปเป็นที่ก่อสร้างกองกำกับการตำรวจชายแดนเขต 2 ตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประชาชนได้เลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้ว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบแล้วแจ้งว่าได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อ พ.ศ.2550 ครอบคลุมที่ดินแปลงดังกล่าว แต่ที่ดินอยู่นอกเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ถ้าท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มวานวิชาการที่ดิน ท่านจะแนะนำสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างไร

คำตอบ : แนะนำให้ดำเนินการเป็นเรื่องการขึ้นทะเบียน ตามมาตรา 8 ทิว แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยต้องได้รับหนังสือยินยอมจาก สปก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

- ที่มา** : 1. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 207/2537
 2. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 150/2539
 3. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0723/ว 10962 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544

คำถาม : 75. ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่ และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐถ้ามิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วห้ามมิให้บุคคลใด... ฯลฯ และตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเสีย ค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ดินได้รับอนุญาตตั้งอยู่... ฯลฯ การที่กฎหมายกำหนดให้เสีย ค่าตอบแทนเป็นรายปี พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้บุคคลใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐน้อยกว่า 1 ปี ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ : ได้ เพราะประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตและอายุของใบอนุญาตไว้ในกฎหมาย จึงเป็นดุลพินิจของผู้อนุญาตที่จะพิจารณาอนุญาตตามที่เห็นสมควร

- ที่มา** : 1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 มาตรา 9/1
 2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543
 3. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 132/2524

คำถาม : 76. เทศบาลตำบลรัฐประเศ ต้องการซื้อที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ 1 ตำบลรัฐประเศ อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว เนื้อที่ 2 ไร่ ซึ่งมีอาณาเขตด้านทิศตะวันตกติดกับทุ่งเลี้ยงสัตว์ สาธารณประโยชน์ เพื่อใช้ประโยชน์เป็นที่ก่อสร้างที่ทำการเทศบาลตำบลรัฐประเศแห่งใหม่ เทศบาลตำบลรัฐประเศได้นำเงินของเทศบาลเองไปจัดซื้อที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ 1 ดังกล่าว ในราคา 5 ล้านบาท แต่เมื่อซื้อที่ดินมาแล้ว ได้จัดทำแผนงานโครงการก่อสร้าง ปรากฏว่า ที่ดินมีเนื้อที่น้อยเกินไป ไม่สามารถก่อสร้างที่ทำการของเทศบาลและระบบสาธารณูปโภคตามแผนผังโครงการให้ครบถ้วนได้ เทศบาลรัฐประเศเห็นว่าทุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ทางด้านทิศตะวันตกซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ ประชาชนได้เลิกใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว น่าจะนำที่ดินบางส่วนมาใช้เป็นที่ทำการของเทศบาล และระบบสาธารณูปโภคตามแผนงานโครงการได้ครบถ้วน จึงได้จัดทำแผนงาน โครงการ ขออนุญาตทุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์บางส่วน เนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้วได้ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนแล้ว กระทรวงมหาดไทยได้เสนอพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินแปลงดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เทศบาลตำบลรัฐประเศได้ดำเนินการก่อสร้างที่ทำการเทศบาลและสาธารณูปโภคตามแผนงานโครงการลงในที่ดินแปลงที่ได้ขออนุญาตทั้งหมด โดยไม่ได้ดำเนินการในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 1 แต่อย่างใด ให้ท่านวินิจฉัยว่าที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 1 และที่ดินที่ได้ถอนสภาพแล้วเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304 หรือไม่ ประเภทใด และเป็นที่ราชพัสดุหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : - แปลงตามโฉนดที่ดิน เลขที่ 1 เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสงวนไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(3)

- แปลงที่ดินรกร้างว่างเปล่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสงวนไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(3) และเป็นที่ยึดถือปฏิบัติ

- ที่มา** : 1. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304
 2. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 วรรคสอง (1)
 3. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518
 4. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 101/2529
 5. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 695/2548

คำถาม : 77. ในปัจจุบันการสงวนหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ : คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติมีมติ และจัดทำประกาศการสงวนหวงห้ามที่ดินเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ที่มา : ตามข้อ 11 ของระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2529)

คำถาม : 78. องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ต้องการขอใช้ประโยชน์ตามมาตรา 9 ในที่สาธารณประโยชน์ที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน และ สปก. ได้มีหนังสือแสดงความประสงค์จะไม่นำที่ดินแปลงนี้มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปแล้ว ขอลงถามว่า การอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามมาตรา 9 ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุญาต โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย

ที่มา : เนื่องจากที่ดินแปลงนี้ถูกถอนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว จึงเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า การอนุญาตตามมาตรา 9 ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงอนุญาตได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย ตามข้อ 22(2) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 313/2525 บันทึกเรื่อง การตีความพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 (การถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

คำถาม : 79. ปัจจุบันการนำที่ดินรกร้างว่างเปล่าไปให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : นำขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ

ที่มา : มาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 80. การนำที่ดินรกร้างว่างเปล่าไปให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศการขึ้นทะเบียนที่ดิน

ที่มา : ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 81. ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หากประสงค์จะขอต่อใบอนุญาตจะต้องยื่นขอต่อก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่ากี่วัน และใครเป็นผู้อนุญาตในการต่อใบอนุญาต

คำตอบ : 240 วัน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

คำถาม : 82. จังหวัดต้องการนำที่เลี้ยงสัตว์สาธารณสุขประโยชน์ซึ่งในปัจจุบันหมดความจำเป็นในการใช้เป็นี่เลี้ยงสัตว์ ไปดำเนินการแก้มลิงเพื่อเป็นแหล่งน้ำสาธารณสุขประโยชน์โดยประชาชนยังคงใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ท่านจะมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ดำเนินการเปลี่ยนสภาพที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินฯ พ.ศ. 2543

ที่มา : เนื่องการดำเนินการโครงการดังกล่าวมีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนในที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเท่านั้น ประชาชนยังคงใช้ประโยชน์ได้ร่วมกันเช่นเดิม

คำถาม : 83. ที่ดินที่งอกออกจากที่ทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณสุขประโยชน์ตามสภาพธรรมชาติ ลงไปในทะเล จะมีสภาพเป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ : ที่ดินสาธารณสุขประโยชน์

ที่มา : เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 99/2526

คำถาม : 84. หน่วยงานใดไม่เป็นทบวงการเมืองตามความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 ทบวงการเมือง

คำถาม : 85. การถอนสภาพที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ถ้าทบวงการเมือง รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจัดการที่ดินมาให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนแล้ว ตามมาตรา 8(1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องออกกฎหมายประเภทใด

คำตอบ : พระราชบัญญัติ

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8

คำถาม : 86. การออกใบจองถ้าได้รับอนุญาตให้จับจองที่ดิน ต้องเริ่มทำประโยชน์ในที่ดินภายในเวลาเท่าใด และต้องทำประโยชน์ในที่ดินให้แล้วเสร็จภายในเวลาเท่าใด

คำตอบ : เริ่มทำประโยชน์ภายใน 6 เดือน ให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 30, 32 ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน

คำถาม : 87. ที่ดินประเภทใด ที่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ได้

คำตอบ : ที่ดินที่เทศบาลจัดซื้อมาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร

ที่มา : มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน , ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 695/2548 , พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 มาตรา 4

คำถาม : 88. ที่ดินที่ได้สงวนหวงห้ามไว้เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์สำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช 2478 ต่อมา เมื่อพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ใช้บังคับบัญญัติ มาตรา 4 ให้มีผลยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าฯ สถานะของที่ดินสงวนหวงห้ามดังกล่าวเป็นประการใด

คำตอบ : ยังคงเป็นที่สงวนหวงห้ามอยู่ต่อไป ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

ที่มา : มาตรา 10 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม : 89. ถ้ากรุงเทพมหานครต้องการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงานเขต จะต้องแสดงความประสงค์ขอถอนสภาพต่อใคร

คำตอบ : อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา : ตามข้อ 11 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนที่ดินและการจัดหาประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม : 90. ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจในการตรวจสอบสิทธิในที่ดินของผู้คัดค้านในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง กรณีที่ผู้คัดค้านมีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ข้อ 2(2)

คำถาม : 91. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : - ผู้ว่าราชการจังหวัด กรณีการเข้าไปยึดถือครอบครอง รวมถึงการก่อสร้าง หรือเผาป่า
- ผู้ว่าราชการจังหวัด กรณีการขุดหรือดูดทราย การเก็บหินลอย การกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

ที่มา : คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 (อธิบดีกรมที่ดินจะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีการระเบิดและย่อยหิน การขุดตัดดินลูกรัง หรือหินผุ ในบริเวณที่เขาหรือภูเขา และปริมาตรรองที่เขาหรือภูเขา 40 เมตร ที่รัฐมนตรียังมีได้ประกาศกำหนดพื้นที่นั้นเป็นแหล่งหินปูนหรือดินลูกรัง หรือหินผุ เพื่อการก่อสร้างเท่านั้น

คำถาม : 92. ข้อใดเป็นหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ข้อ 2

คำตอบ : หลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1)

ที่มา : กฎกระทรวงฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2499 ข้อ 2 (1)(2)

คำถาม : 93. กรณีต่อไปนี้อยู่ใต้อำนาจของกรมการที่ดินหรือไม่ ต้องขออนุญาตแล้ววาง ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พระพุทธศักราช 2484

คำตอบ : การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ตื้นเขิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการขุดลอก แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ตื้นเขิน พ.ศ.2547

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 921/2558

คำถาม : 94. ข้อใดต่อไปนี้มีได้เป็นเอกสารที่ทางราชการทำขึ้นตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์หลักฐานการครอบครองที่ดินของราษฎร ในที่ดินของรัฐของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.)

คำตอบ : หลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1)

ที่มา : - หลักเกณฑ์การพิสูจน์หลักฐานการครอบครองที่ดินของราษฎรในที่ดินของรัฐ ของคณะกรรมการแก้ไข ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.)

- คำพิพากษาศาลฎีกา 285/2507

คำถาม : 95. กระทรวงกลาโหม มีความประสงค์จะนำที่ดินบริเวณปากทางเข้าแม่น้ำตะโก ตำบลปากตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ขึ้นทะเบียนเพื่อให้กองทัพเรือใช้เป็นที่ตั้งกระโจมไฟ สำหรับช่วยในการเดินเรือ โดยที่ดินดังกล่าวเป็นที่รกร้างว่างเปล่า และเป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 เรื่อง การกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : - ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขอนขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การถอนการหวงห้ามในที่ดินบริเวณดังกล่าว

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย กรมที่ดิน ครั้งที่ 6/2542

คำถาม : 96. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ได้มีการรังวัดตรวจสอบที่ดินสาธารณประโยชน์ตอนตื้นใหญ่ ตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 15963 ตำบลหางน้ำสาคร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ปรากฏว่ามีราษฎรคัดค้านโต้แย้งสิทธิ์ จำนวน 2 ราย ผลการรังวัดเจ้าของที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตครบ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาไม่ขัดข้อง รูปแผนที่และเนื้อที่แตกต่างมากกว่าเดิม กรณีดังกล่าวจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

คำตอบ : เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแก้ไขรูปแผนที่ เนื้อที่ ตามผลการรังวัด เสร็จแล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบ หากมีความประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งก็ให้ไปใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ต่อไป

ที่มา : - ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอน แก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2529

- หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.4/12745 ลงวันที่ 26 เมษายน 2548

คำถาม : 97. อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินประเภทใด

คำตอบ : ที่ดินของรัฐที่มีบุคคลใดครอบครองและมีใช้สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน

ที่มา : มาตรา 10 ประกอบข้อหาหรือกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 1821/2559

คำถาม : 98. การอนุญาตขุดตักดินลูกรังหรือหินผุบริเวณที่เขาหรือภูเขาที่รัฐมนตรียังมิได้ประกาศกำหนดพื้นที่เป็นแหล่งหินลูกรังหรือหินผุเพื่อการก่อสร้าง พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาอนุญาตเป็นผู้ใด

คำตอบ : อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา : คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ข้อ 1

คำถาม : 99. วัดบางเตยมีความประสงค์ขอให้โอนลำรางสาธารณประโยชน์ที่หมดสภาพการใช้และประชาชนเลิกใช้แล้วให้แก่วัดบางเตยจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ดำเนินการตราพระราชบัญญัติโอนที่ดินให้แก่วัดบางเตย ตามนัยมาตรา 1305 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 8 ประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : มาตรา 8 ประมวลกฎหมายที่ดิน , มาตรา 1305 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และข้อหาหรือกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 181/2525

คำถาม : 100. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต่อมามีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน และ สปก. ไม่มีความประสงค์นำไปปฏิรูปที่ดิน หากทบวงการเมืองมีความประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ตั้งทบวงการเมือง จะต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดินอย่างไร

คำตอบ : ทบวงการเมืองขอจัดขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการต่อรัฐมนตรี ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่ต้องถอนสภาพตามมาตรา 8 แต่อย่างใด

ที่มา : มาตรา 8 ทวิ ประกอบข้อหาหรือกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 207/2537

คำถาม : 101. องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ข้อใดถูก

คำตอบ : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกิน 7 คน

ที่มา : มาตรา 14 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 102. ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษา คุ้มครองป้องกัน ที่เขา ที่ภูเขา ปริมาณรอบภูเขา หรือเขา 40 เมตร พื้นที่ที่มีความลาดชันโดยเฉลี่ย 35% ขึ้นไป ได้แก่หน่วยงานใด

คำตอบ : ทบวงการเมืองผู้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 , ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(1) , คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 505/2552 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552 , หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0729.4/ว 33944 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2544

คำถาม : 103. กรณีใดถือเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : - แบบหมายเลข 3 ออกภายหลังประมวลกฎหมายที่ดิน

- แบบหมายเลข 3 ออกก่อนประมวลกฎหมายที่ดิน และมีการแจ้ง ส.ค.1

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1

คำถาม : 104. การขออนุญาตใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่พลเมืองใช้ร่วมกันในพื้นที่เขตดอนเมือง บุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538

คำตอบ : ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3 , คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 , ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 1042/2557

คำถาม : 105. ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 31 กรณีออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยอาศัยหลักฐานใบจอง มีข้อกำหนดห้ามโอนนับแต่วันที่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอย่างไร

คำตอบ : ใบจองออกในวันที่ 14 ธันวาคม 2515 ห้ามโอนภายในกำหนด 10 ปี

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 31

คำถาม : 106. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประกาศกำหนดท้องที่ และวันเริ่มต้นของการสำรวจตามมาตรา 58 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน การแจ้งการครอบครองที่ดิน ตามมาตรา 27 ทรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นำแจ้งต่อบุคคลใด

คำตอบ : นายอำเภอท้องที่ที่ยังไม่เคยเลิกอำนาจนายอำเภอ และเจ้าพนักงานที่ดิน ในกรณียกเลิกอำนาจนายอำเภอ

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 27 ทรี

คำถาม : 107. กรณีที่มีการแจ้งการครอบครองที่ดิน ตามมาตรา 27 ทรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การสั่งจำหน่ายบัญชีรับแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.2) เป็นอำนาจหน้าที่ของบุคคลใด

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 27 ทรี , หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0669/ว 14280 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2517

คำถาม : 108. หน่วยงานใดไม่ใช่ทบวงการเมือง ตามมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : สำนักงานที่ดินจังหวัด และศูนย์อำนวยการเดินสำรวจ

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1

คำถาม : 109. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง

คำตอบ : ในกรณีที่รัฐมนตรีมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดหาผลประโยชน์ตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผลประโยชน์ที่จัดเก็บได้ ให้ส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 10 และ 11 , กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2500) , คำสั่งที่ 193/2501 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2501 เรื่อง ระเบียบการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 110. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้อง

คำตอบ : บ้านพักข้าราชการ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ที่มา : ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จ ที่ 230/2512

บันทึกเรื่อง การตีความในมาตรา 1304 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำถาม : 111. บุคคลใดดังต่อไปนี้ มิได้เป็นคณะกรรมการใน “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ”

คำตอบ : อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา : มาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 334 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515 และแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ ตามมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545

คำถาม : 112. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ข้อบังคับประกอบของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้คูตทราย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ.2546

คำตอบ : อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือผู้แทน

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ.2546 ข้อ 5

คำถาม : 113. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัด สำหรับการอนุญาตให้เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า โดยมีได้ระบุดังกล่าวแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น หากบริษัท ในฝัน จำกัด มีความประสงค์จะขออนุญาตประกอบกิจการในที่ดินของรัฐประเภทที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาตดังกล่าว

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 396/2549

คำถาม : 114. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของทบวงการเมืองตามนัยมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : หน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติ

ที่มา : ความหมายทบวงการเมืองตามมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 115. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ : ให้ความเห็นชอบที่สงวนหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช 2478

ที่มา : มาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 116. เทศบาลเมืองบ้านใหม่ ได้จัดซื้อที่ดินเพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยอาศัยงบประมาณของเทศบาล แต่เนื่องจากเทศบาลได้รับอุทิสที่ดินแปลงอื่นจากเอกชนและสภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดทำโครงการมากกว่า กรณีเช่นนี้ หากเทศบาลมีความประสงค์จะโอนขายที่ดินแปลงที่ซื้อมาดังกล่าว จะสามารถกระทำหรือไม่

คำตอบ : สถานะที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามมาตรา 1304(3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การโอนที่ดินจึงตกอยู่ในบังคับของบทบัญญัติมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติตามขั้นตอน มาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 695/2548

คำถาม : 117. กรมทางหลวงประสงค์จะขอสร้างถนนขึ้นใหม่ ผ่านที่ทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ขอเปลี่ยนสภาพจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

คำถาม : 118. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัด สำหรับการอนุญาตให้เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า โดยมีได้ระบุถึงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นหากบริษัท ในฝัน จำกัด มีความประสงค์จะขออนุญาตประกอบกิจการในที่ดินของรัฐประเภทที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่การอนุญาตดังกล่าว

คำตอบ : ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 396/2549

คำถาม : 119. ที่ชายตลิ่งในแม่น้ำปิงเกิดดินขึ้นเองตามธรรมชาติ ทำให้เกิดเป็นที่ดินริมแม่น้ำที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไป เทศบาลเมืองตากได้มีโครงการจะปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณดังกล่าว กรณีจึงมีปัญหาว່งพื้นที่ดินบริเวณชายตลิ่งที่เกิดการขึ้นดินเองตามธรรมชาตินั้นเป็นที่ดินประเภทใด และหน่วยงานใด มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินดังกล่าว ข้อใดต่อไปนีถูกต้อง

คำตอบ : เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน อยู่ในความดูแลรักษาของนายอำเภอและเทศบาลเมืองตาก

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 260/2538 และเรื่องเสร็จที่ 504/2549 ประกอบพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457

คำถาม : 120. นายสาธิตได้รับอนุญาตให้ดูตลิ่งในแม่น้ำมูล ในท้องที่อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ในระหว่างที่ประกอบกิจการดูตลิ่ง ปรากฏว่า นายสาธิตได้ทำการดูตลิ่งจนทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ ผู้ใดมีอำนาจพิจารณาสั่งให้นายสาธิตหยุดทำการดูตลิ่งหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดูตลิ่งของนายสาธิต

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูศพราย พ.ศ.2546 ข้อ 22 ประกอบคำสั่ง
กระทรวงมหาดไทย ที่ 799/2558 ลงวันที่ 25 กันยายน 2558

คำถาม : 121. นายอำเภอยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบที่ดิน ตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลง “ป่าช้า
สาธารณประโยชน์” ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ผลการรังวัดได้รูปแผนที่เนื้อที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม
แต่ปรากฏว่า ธารักษ์พื้นที่ได้ขอคัดค้าน โดยอ้างว่าเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงการคลัง จะมี
แนวทางดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ให้ตรวจสอบแล้วส่งเรื่องให้กรมที่ดิน เพื่อพิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอน แก้วไข หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2529

คำถาม : 122. ที่ป่าช้าสาธารณประโยชน์ เดิมประชาชนใช้เผาและฝังศพมาหลายสิบปี เนื้อที่ประมาณ 20 ไร่
ต่อมาไม่มีการเผาหรือฝังศพ ได้มีการทำพิธีล้างป่าช้าแล้ว ต่อมาได้มีการสร้างโรงเรียนขึ้นในที่ดินดังกล่าวทั้งแปลง
โดยมีการนำขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุไว้แล้ว ที่ดินดังกล่าวจะมีสภาพเป็นที่ดินประเภทใด และหากองค์การบริหาร
ส่วนตำบลประสงค์จะขอแบ่งที่ดินจากโรงเรียนเพื่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ต้องขออนุญาตสภาพตามมาตรา 8 วรรคสอง
(1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 1933/17 , ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ
ฯ พ.ศ.2550

คำถาม : 123. ข้อใดมิได้เป็นการสิ้นไปของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน

คำตอบ : การสิ้นไปเพราะประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

ที่มา :- คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 428/11
- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ 229/51

คำถาม : 124. ถ้าบุคคลที่ถูกสั่งให้ออกจากที่ดินตามใบจองไม่พอใจในคำสั่งให้ยื่นอุทธรณ์ต่อใคร อย่างไร

คำตอบ : อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับคำสั่ง

ที่มา : มาตรา 32 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 125. ที่ดินสาธารณประโยชน์ประจำหมู่บ้านซึ่งราษฎรได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทำกิจกรรมจัดงาน
ประเพณีต่างๆ ร่วมกัน ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ขอขบประมาณเพื่อสร้างศาลาเอนกประสงค์เพื่อให้
ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นศูนย์รวมในการประกอบกิจกรรมของหมู่บ้าน จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : เป็นการปรับปรุงพัฒนา สามารถดำเนินการได้เลย

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 29466 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558

คำถาม : 126. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ถูกต้อง ในกรณีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับผู้ดูแลรักษาสูญหาย

คำตอบ : ประกาศออกใบแทน 30 วัน ในกรณีสูญหาย

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 127. ใครเป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในการเข้าใช้ประโยชน์ ในที่ดินของรัฐ ที่งอกออกจากที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

คำตอบ : ผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา :- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 99/2526 บันทึกเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเกิดที่งอกริมตลิ่ง

คำถาม : 128. อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้นายใหม่ออกจากที่ดินเนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ นายใหม่ไม่พอใจและได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนด นายอำเภอท้องที่รับอุทธรณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2514 และผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์รับเรื่องเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2514 การวินิจฉัยสั่งการของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ข้อใดถูกต้อง

คำตอบ : หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้วินิจฉัยสั่งการภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2514 ถือว่าผู้อุทธรณ์มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้นต่อไป

ที่มา : มาตรา 32 วรรคสอง ประกอบข้อหารือกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 64/2535

คำถาม : 129. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต่อมามีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน และ สปก. ไม่มีความประสงค์นำไปปฏิรูปที่ดิน หากทบวงการเมืองมีความประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ตั้งทบวงการเมือง จะต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดินอย่างไร

คำตอบ : ทบวงการเมืองขอจัดขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการต่อรัฐมนตรี ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่ต้องถอนสภาพตามมาตรา 8 แต่อย่างใด

ที่มา : มาตรา 8 ทวิ ประกอบข้อหารือกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 207/2537

คำถาม : 130. กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางทรายมีความประสงค์จะขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยจะนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกตีราคาเป็นค่าจ้างเอกชน สามารถดำเนินการได้หรือไม่ และถ้าดำเนินการได้ต้องได้รับอนุญาตจากใคร

คำตอบ : สามารถดำเนินการได้โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : มาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ.2547

คำถาม : 131. นายดิน ได้อุทิศที่ดินบริเวณถนนแจ้งวัฒนะ ให้กรุงเทพมหานครเพื่อสร้างสะพานลอยคนข้าม แต่ระยะเวลาได้ล่วงเลยมากกว่า 20 ปี กรุงเทพมหานคร ยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้างประกอบกับเจ้าของที่ดินมีความประสงค์ขอคืนที่ดินดังกล่าว กรณีนี้หากกรุงเทพมหานครจะโน้มน้าวที่ดินคืนให้กับผู้อุทิศ จะดำเนินการได้หรือไม่

คำตอบ : สถานที่ดินที่อุทิศเป็นเพียงทรัพย์สินของแผ่นดินธรรมดา สามารถโอนคืนให้กับผู้อุทิศได้โดยไม่ต้องตราพระราชบัญญัติตามมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 701/2551

คำถาม : 132. ข้อใดต่อไปนี้อย่างไม่ถือว่าที่ดินดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์

คำตอบ : นาย จ. ไม่เคยแสดงเจตนาอุทิศที่ดินของตนให้เป็นทาง แต่มีประชาชนเข้ามาใช้เป็นทางลงสู่แม่น้ำและได้แสดงเจตนาหวงกันอยู่ โดยปักป้าย “ที่ดินส่วนบุคคล”

ที่มา : คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 843/23 , 3647/29, 2616/17, 947-958/03, 2647-8/31

คำถาม : 133. ข้อใดเป็นความหมายของ “ทบวงการเมือง” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ

ที่มา : มาตรา 1 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 134. ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ คือ

คำตอบ : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา : มาตรา 14 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 135. การอนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สามารถอนุญาตได้คราวละไม่เกินกี่ปี

คำตอบ : 5 ปี

ที่มา : ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ 25

คำถาม : 136. การดำเนินการซื้อที่ดินของผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : การขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน ตามมาตรา 9 และการขอสัมปทาน ตามมาตรา 12

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา 9 และมาตรา 12 มิได้บัญญัติให้ผู้ซื้อต้องเป็นทบวงการเมือง

คำถาม : 137. บริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามตามมาตรา 9(2) ได้แก่ที่ดินในข้อใด

คำตอบ : ปริมาณรอบเขา ภูเขา 40 เมตร , บริเวณแม่น้ำและลำคลอง

ที่มา : มาตรา 9(2) ประกอบประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523

คำถาม : 138. การโอนที่ดินประเภทใช้ประโยชน์ของแผ่นดินเฉพาะ ซึ่งมีการถอนสภาพแล้วให้แก่เอกชนตามมาตรา 8(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องดำเนินการโดยอาศัยกฎหมายประเภทใด

คำตอบ : พระราชบัญญัติ

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8

คำถาม : 139. การสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครองเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา 20(4) ประมวลกฎหมายที่ดินเป็นอำนาจหน้าที่ของ

คำตอบ : คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 20(4)

คำถาม : 140. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : เพื่อใช้เป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของรัฐ

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ตรี

คำถาม : 141. ที่ดินที่ได้สงวนหวงห้ามไว้เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช 2478 ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา 4 ให้มีผลยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าฯ สถานะของที่ดินสงวนหวงห้ามดังกล่าวเป็นการใด

คำตอบ : ยังคงเป็นที่สงวนหวงห้ามอยู่ต่อไป ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

ที่มา : มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม : 142. คณะกรรมการที่ทำหน้าที่วางนโยบายการจัดที่ดินเพื่อให้ประชาชนอยู่อาศัยและหาเลี้ยงชีพตามนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา คือ

คำตอบ : คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา : มาตรา 14 ประกอบมาตรา 20 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 143. บริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามตามมาตรา 9 (2) ได้แก่ที่ดินในข้อใด

คำตอบ : ปริมณฑลรอบเขา ภูเขา 40 เมตร , บริเวณแม่น้ำและลำคลอง

ที่มา : มาตรา 9(2) ประกอบประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2523

คำถาม : 144. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ : ผู้ได้รับใบอนุญาตดูตทรายต้องยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า 90 วัน

ที่มา : มาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546 ข้อ 26

คำถาม : 145. นายฟ้า มีที่ดินซึ่งมีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แต่ทอดทิ้งไม่ได้ทำประโยชน์ติดต่อกันมาเป็นเวลา 10 ปีแล้ว นายฟ้า มีความประสงค์จะเวนคืนสิทธิในที่ดินให้แก่รัฐ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดิน

ที่มา : มาตรา 5 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 146. ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในจังหวัดหนึ่งๆ พนักงานเจ้าหน้าที่ควรอนุญาตให้ผู้ขอรายหนึ่งๆ รวมเนื้อที่ทั้งหมดได้ไม่เกินจำนวนเท่าใด

คำตอบ : 10 ไร่

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ 23(3)

คำถาม : 147. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัด สำหรับการอนุญาตให้เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า โดยมีได้ระบุถึงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น หากบริษัท ช่างไทย จำกัด มีความประสงค์จะขออนุญาตประกอบกิจการในที่ดินของรัฐประเภทที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันในท้องที่กรุงเทพมหานคร ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาตดังกล่าว

คำตอบ : ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ 396/2549

คำถาม : 148. นายออดมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนครพนม ได้รับอนุญาตให้ดูตทรายในแม่น้ำโขง ในท้องที่อำเภอธาตุพนม จำนวน 1 แปลง เนื้อที่ 2 ไร่ และอำเภอท่าอุเทน จำนวน 1 แปลง เนื้อที่ 2 ไร่ ต่อมา นายออด ได้ขยายกิจการดูตทรายเข้าไปในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยต้องการขออนุญาตดูตทรายในแม่น้ำโขงในท้องที่อำเภอโพธิ์ไทร อีกจำนวน 2 แปลง แปลงที่ 1 เนื้อที่ 1 ไร่ แปลงที่ 2 เนื้อที่ 2 ไร่ และต้องการขออนุญาตดูตทรายในแม่น้ำมูลในท้องที่อำเภอเมืองอุบลราชธานีอีก 1 แปลง เนื้อที่ 1 ไร่ พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้นายออดประกอบกิจการดูตทรายในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานีได้หรือไม่ เพียงใด

คำตอบ : พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้นายออดประกอบกิจการดูตทรายในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานีได้ ทั้ง 3 แปลง

ที่มา : หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0207/ว281 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2531 กำหนดว่า อนุญาตให้ดูตทรายรายหนึ่งในจังหวัดหนึ่งๆ ได้ไม่เกิน 5 ไร่ ดังนั้น จึงสามารถอนุญาตให้นายออดประกอบกิจการดูตทรายในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานีได้ทั้ง 3 แปลง

คำถาม : 149. กรุงเทพมหานครมีโครงการจัดระเบียบผู้ค้าหาบแร่แผงลอยและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เกิดความสวยงาม โดยกำหนดแบบแปลนแผนผังโครงการให้มีลักษณะเป็นการจัดทำอาคารร้านค้าบริเวณพื้นที่ดินใต้คลองผดุงกรุงเกษม และคลองโอ่งอ่าง ซึ่งจะมีการจัดวางระบบป้องกันน้ำท่วม ท่อระบายอากาศ และมีร้านค้ารวมกันมากกว่า 3,000 แผง และมีลักษณะเป็นการก่อสร้างโครงการแบบถาวร ดังนั้น หากกรุงเทพมหานครมีความประสงค์จะใช้พื้นที่สาธารณะใต้คลองผดุงกรุงเกษมและใต้คลองโอ่งอ่าง เพื่อพัฒนาที่ดินให้เป็นพื้นที่การใช้ประโยชน์กรุงเทพมหานครจะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : ถูกทั้งข้อ 3 และข้อ 4

ข้อ 3 ดำเนินการขอสัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าว

ข้อ 4 ดำเนินการขออนุญาตสภาพที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้ที่ดินดังกล่าวพ้นจากการเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน และนำไปจัดหาผลประโยชน์โดยการให้เอกชนเช่า ตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 396/2549 การจะอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องคำนึงถึงการให้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนตามวัตถุประสงค์ โดยการอนุญาตไม่ยาวนานนักและเป็นการสอดคล้องหรือไม่ขัดขวางต่อการที่พลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันเท่านั้น สำหรับการขออนุญาตตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจให้สัมปทาน ให้ และให้ใช้ในระยะเวลาอันจำกัดในที่ดินของรัฐที่ไม่มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง จึงสามารถใช้บังคับได้กับที่ดินของรัฐทุกประเภท ซึ่งรวมถึงที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือเล็กใช้แล้ว อันเป็นที่ดินของรัฐประเภทหนึ่งด้วย และบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ยกเว้นที่ดินในเขตกรุงเทพมหานคร หน่วยงานใด

นอกจากนี้กรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นทบวงการเมือง จึงสามารถดำเนินการขออนุญาตสภาพที่ดิน ตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ด้วย

คำถาม : 150. ที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้หวงห้ามหรือสงวนไว้ตามความต้องการของทบวงการเมืองใด ถ้าทบวงการเมืองนั้นเลิกใช้ หรือไม่ต้องการหวงห้ามหรือสงวนต่อไป เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้ว ถ้าจะนำไปจัดเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดินให้กระทำโดยวิธีการใด

คำตอบ : ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 วรรคสอง (2)

คำถาม : 151. เทศบาลเมืองชลบุรีมีโครงการจะปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอเมืองชลบุรี โดยการถมดินลงในทะเลเพื่อปรับสภาพให้เป็นพื้นดิน กรณีจึงมีปัญหาว่า พื้นที่ดินที่เกิดจากการถมดินลงในทะเลนั้นเป็นที่ดินประเภทใด และหน่วยงานใดมีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินดังกล่าว ข้อใดต่อไปนี้อยู่ที่ต้องที่สุด

คำตอบ : เป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน อยู่ในความดูแลรักษาของนายอำเภอและเทศบาลเมืองชลบุรี ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 9/2548 ประกอบพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457

คำถาม : 152. ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งเพิกถอน หรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตกรุงเทพมหานคร

คำตอบ : อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา : - มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 28 เมษายน 2546

- คำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2185/2546 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2546

คำถาม : 153. เทศบาลแห่งหนึ่งได้มาขอคำปรึกษาจากท่านว่า มีความประสงค์จะสร้างสวนสาธารณะเพื่อให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในบริเวณที่ราบเชิงเขา ซึ่งอยู่ในบริเวณที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : - ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523

คำถาม : 154. ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ : ที่ดินบริเวณใต้อาคารซึ่งเดิมเจ้าของมีกรรมสิทธิ์ต่อมาถูกแม่น้ำกัดเซาะตลิ่งพังจนมีสภาพเป็นที่ชายตลิ่งถือว่าที่ดินนั้นตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว

ที่มา : คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 281/2506, 492/2502, 86/2542, 2004/2544, 2744/2546

คำถาม : 155. ถ้าบุคคลที่ถูกอธิบดีกรมที่ดินสั่งให้ออกจากที่ดินตามใบจองไม่พอใจคำสั่ง ให้อื่นอุทธรณ์ต่อใครอย่างไร

คำตอบ : อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับคำสั่ง

ที่มา : มาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 156. การขออนุญาตดำเนินการในที่ดินของรัฐลักษณะใดที่ไม่ต้องขออนุญาตแล้วจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484

คำตอบ : การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม

ที่มา : ข้อหารือทฤษฎีการ เรื่องเสร็จที่ 921/2558

คำถาม : 157. ผู้รับอนุญาตตามมาตรา 9 ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ในท้องที่การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแบ่งค่าตอบแทนที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในอัตราร้อยละเท่าใดของค่าตอบแทนที่ได้รับ

คำตอบ : ร้อยละสี่สิบ

ที่มา : มาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 158. กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางทรายมีความประสงค์จะขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยจะนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกตีราคาเป็นค่าจ้างเอกชนสามารถดำเนินการได้หรือไม่ และถ้าดำเนินการได้ต้องได้รับอนุญาตจากใคร

คำตอบ : สามารถดำเนินการได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : มาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ดินเงิน พ.ศ.2547

คำถาม : 159. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุมัติให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์รายใดเกินห้าสิบไร่ได้ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายได้ตรวจสอบการทำประโยชน์แล้ว ปรากฏว่าการทำประโยชน์เป็นอย่างไรบ้าง

คำตอบ : ผู้ครอบครองได้ทำประโยชน์หรืออำนาจการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง และมีสภาพการทำประโยชน์ในที่ดินนั้นเป็นหลักฐานมั่นคงและมีผลผลิตอันเป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

ที่มา : ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2532)

คำถาม : 160. นายประกอบ ชอบบุกรุก ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยมิได้แจ้งการครอบครองในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ต่อมากรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมดให้กรมส่งเสริมสหกรณ์รับไปจัดตั้งนิคม โดยมีพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่นิคมฯ เพื่อจัดที่ดินให้แก่สมาชิกนิคมฯ เข้าทำประโยชน์ ต่อมา นายประกอบ ชอบบุกรุก ได้มานำเดินสำรวจฯ ในปี 2537 โดยอ้างว่าจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสองชุดในการตรวจสอบที่ดินของตนแล้ว เห็นว่าเป็นผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ และกรมส่งเสริมสหกรณ์อนุญาตให้ออกโฉนดที่ดินได้ ผู้กำกับการเดินสำรวจในขณะนั้นได้ตรวจสอบแล้ว นายประกอบฯ ไม่ได้เป็นสมาชิกนิคมฯ ตรวจระวางแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศปี พ.ศ.2496 บริเวณที่นำเดินสำรวจยังเป็นป่ารกทึบ ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ และทำบันทึกรายงานให้เจ้าพนักงานที่ดินทราบในขณะที่ส่งมอบงานแล้ว หากท่านเป็นเจ้าพนักงานที่ดินจะพิจารณาดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : สั่งยกเลิกใบแต่สวน (น.ส.5) เนื่องจากนายประกอบ มิได้แจ้งการครอบครอง ไม่ได้เป็นสมาชิกนิคมฯ ไม่มีหลักฐาน ก.ส.น.5 ที่ออกโดยนิคมฯ มานำเนินฯ จึงเป็นผู้ไม่ปฏิบัติตาม พรบ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511

ที่มา : กฎกระทรวง ฉบับที่ 43 (พ.ศ.2537) , พรบ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511

คำถาม : 161. เทศบาลมีความประสงค์จะดำเนินการจัดสร้างโรงกำจัดขยะแบบครบวงจร ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันมาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เทศบาลจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ขอจัดขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดิน เรื่องเสร็จที่ 14/2544

คำถาม : 162. เดิมที่ดินมีสภาพเป็นแม่น้ำ ต่อมามีการสร้างเขื่อน ส่งผลให้แม่น้ำเปลี่ยนทิศทาง ที่ดินดังกล่าวจึงมีสภาพเป็นพื้นดินมาเป็นเวลาประมาณ 20 ปี และเทศบาลมีความประสงค์จะนำที่ดินบริเวณดังกล่าวมาจัดสรรให้ราษฎรเช่าเพื่อนำค่าเช่ามาพัฒนาท้องถิ่น จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : สามารถดำเนินการได้ โดยการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และให้กระทรวงมหาดไทยประกาศมอบหมายให้เทศบาลจัดหาผลประโยชน์ ตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา : - มาตรา 8 วรรคสอง และมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- พรฎ. ถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในท้องที่ตำบลตะคร้ำเอน และตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2543

คำถาม :163. ข้อใดเป็นความหมายของ “ทบวงการเมือง” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน

หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

หมวด 2 การจัดที่ดินเพื่อประชาชน

คำถาม :164. ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา 1304 มีกี่ประเภท อำนาจในการดูแลรักษาที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304(1) ตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นของผู้ใด

คำตอบ :3 ประเภท , อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา :มาตรา 1304 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 8 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :165. ที่ดินประเภทใด ที่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ได้

คำตอบ :ที่ดินที่เทศบาลจัดซื้อมาเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร

ที่มา :มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน , ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 695/2548 , พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 มาตรา 4

คำถาม :166. ที่ดินซึ่งราษฎรยกให้เป็นที่สาธารณประโยชน์ และอำเภอนำขึ้นทะเบียนที่สาธารณะเมื่อปี

พ.ศ.2476 แล้ว ทั้งปรากฏว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวประชาชนเคยใช้เป็นที่พักในการเดินทางและใช้เป็นที่พักสัตว์มาแล้ว ต่อมาเมื่อมีราษฎรบุกรุกเข้าครอบครอง ทางอำเภอนำดำเนินการให้ผู้บุกรุกออกไป ครั้นต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2513 อำเภอนำได้จัดทำทะเบียนที่ดินใหม่ และได้ลงรายการในทะเบียนว่า ที่ดินแปลงนี้เป็นที่ราชพัสดุของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งปัจจุบันทางราชการได้นำมาจัดสร้างอาคารพาณิชย์ให้เอกชนเช่า จากข้อเท็จจริงดังกล่าวท่านเห็นว่า ข้อความใดถูกต้องที่สุด

คำตอบ :ที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 167/2531 บันทึกเรื่อง ปัญหาข้อกฎหมาย ตามมาตรา 1304 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 (ที่ดินบริเวณตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

คำถาม :167. นาย ก. ได้รับอนุญาตให้จับจองที่ดินและทางราชการได้ออกใบจอง (น.ส.2) ให้ตามโครงการจัดที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2514 นาย ก. ประสงค์จะขายที่ดินแปลงนี้ให้กับนาย ข. จึงได้นำเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน เมื่อนาย ก. ได้รับโฉนดแล้วสามารถจะโอนขายให้กับนาย ข.เมื่อใด

คำตอบ :สามารถโอนขายได้ทันที

ที่มา :มาตรา 31(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีใบจอง (น.ส.2) ออกให้ก่อนวันที่ 14 ธันวาคม 2515 เฉพาะที่รัฐไม่ให้การช่วยเหลือในด้านสาธารณูปโภค เมื่อออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินแล้วจึงไม่มีการห้ามโอน

คำถาม :168. การดำเนินการหวงห้ามที่ดิน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช 2478 ต้องดำเนินการโดยวิธีใด

คำตอบ : ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่มา : พระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช 2478 มาตรา 4 และ 5

คำถาม :169. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อบังคับประกอบของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูตทราย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546

คำตอบ :อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือผู้แทน

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546 ข้อ 5

คำถาม :170. ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546

คำตอบ :คณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูตทรายมีหน้าที่พิจารณาการขออนุญาตให้ดูตทรายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเขตพื้นที่ระหว่างประเทศ

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546 ข้อ 4 ข้อ 6 ข้อ 9 ข้อ 15 และข้อ 20

คำถาม :171. การขอสัมปทานเพื่อกระทำกิจการใดๆ ในที่ดินของรัฐ ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ :ถ้าผู้รับสัมปทานมีความประสงค์จะโอนสัมปทานให้แก่ผู้อื่น ให้ผู้โอนและผู้รับโอนยื่นเรื่องราวต่อรัฐมนตรี โดยผ่านนายอำเภอท้องที่ตามลำดับ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรก็อนุญาตให้โอนได้

ที่มา : กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2503)ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม :172. การจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ :การขายที่ดินแก่บุคคลผู้มีส่วนได้เสียหรือได้ช่วยทำประโยชน์ในที่ดินนั้น ให้กระทำโดยวิธีกำหนดราคา แต่ ถ้าบุคคลดังกล่าวหลายคนประสงค์จะซื้อที่ดินแปลงเดียวกัน และไม่อาจตกลงกันได้ ให้กระทำโดยวิธีประกวดราคา

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 10 ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม :173. ถ้าอำเภอมีความประสงค์จะใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อจัดสร้างห้องสมุดชุมชน อำเภอสามารถยื่นขอถอนสภาพที่ดินตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ยื่นคำขอถอนสภาพตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ เพราะอำเภอเป็นทบวงการเมือง แต่ยื่นคำขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้ เพราะอำเภอไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคล

ที่มา : ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 มาตรา 8 และมาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ 23

คำถาม :174. อธิปไตยกรรมที่ดิน ได้อนุญาตให้บริษัท ม้าเหล็ก จำกัด ขุดตักดินลูกรังในบริเวณที่เขาหรือภูเขา และ ปริมาณรอบที่เขาหรือภูเขา 40 เมตร ที่รัฐมนตรียังมีได้ประกาศกำหนดพื้นที่นั้นให้เป็นแหล่งหินปูนหรือดินลูกรัง หรือหินผุเพื่อการก่อสร้าง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 แล้ว ต่อมาเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุ บริษัท ม้าเหล็ก จำกัด มีความประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ :ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับการต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ประกอบกับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :175 เมื่อจังหวัดได้รับแจ้งจากคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูทราย (กพด.) ว่า กพด. มีมติไม่อนุญาตให้ผู้ขอประกอบกิจการดูทรายในแม่น้ำโขงในบริเวณที่ขออนุญาต เนื่องจากเหตุผลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จังหวัดต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร

คำตอบ :เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้มีคำสั่งไม่อนุญาตตามมติของ กพด. พร้อมกับแจ้งคำสั่งทางปกครองพร้อมทั้งสิทธิการโต้แย้งคำสั่งทางปกครองให้ผู้ขอทราบ โดยระบุในหนังสือแจ้งด้วยว่า ถ้าหากผู้ขอประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งทางปกครองนี้ ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครอง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนี้

ที่มา :- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูทราย พ.ศ.2546 ข้อ 6

- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 5 มาตรา 48 มาตรา 87

- บัญชีคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสรีจที่ 684/2545 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแจ้งสิทธิฟ้องคดีปกครอง

คำถาม :176. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของผู้ได้รับการจัดที่ดินในที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด

คำตอบ :เป็นผู้ยากไร้ ไม่มีที่ดินทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อไปไม่เกิน 30,000 บาท/คน

ที่มา :มติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำถาม :177. หน่วยงานใดที่กระทรวงมหาดไทย มิได้มีคำสั่งมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

คำตอบ :องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ที่มา :คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่505/2552 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552

คำถาม :178. หน่วยงานใดไม่ใช่ทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :การไฟฟ้านครหลวง

ที่มา :มาตรา 1 ความหมายของ “ทบวงการเมือง”

คำถาม :179. การถอนการหวงห้ามในที่ดินบริเวณที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศหวงห้ามไว้ตามมาตรา 9(2) จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกประกาศกระทรวงมหาดไทยถอนการหวงห้าม

ที่มา :หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/5522 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2549

คำถาม :180. ที่ดินที่เกิดจากเทศบาลเมืองชลบุรีได้ดำเนินการถมดินลงในทะเล เป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ :ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304(2)

ที่มา :ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 9/2548 บันทึกเรื่อง การขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเลหน้าท่าว่าการอำเภอเมืองชลบุรี

คำถาม :181. บริษัท มีความประสงค์จะขอก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามเหมืองสาธารณประโยชน์โดยมีตอม่ออยู่บนที่ดินของบริษัททั้งสองด้านและไม่มีสิ่งก่อสร้างส่วนใดอยู่ในเขตที่สาธารณประโยชน์จะต้องขออนุญาตตามมาตรา 9 หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ไม่ต้องขออนุญาต เพราะไม่ขัดขวางการใช้ประโยชน์ร่วมกันและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ที่ดินของรัฐจึงไม่ได้เป็นการยึดถือ ครอบครอง ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ

ที่มา :บันทึกสำนักจัดการที่ดินของรัฐ ที่ มท 0511.3/1824 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 ตอบข้อหารือจังหวัดพัทลุง

คำถาม :182. องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดอยุธยา ต้องการขอใช้ประโยชน์ตามมาตรา 9 ในที่สาธารณประโยชน์ที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วโดยที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและ สปก. ได้มีหนังสือแสดงความประสงค์จะไม่นำที่ดินแปลงนี้มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปแล้ว ขอถามว่า ใครเป็นผู้อนุญาต และจะต้องได้รับอนุมัติจากหน่วยงานใดหรือไม่

คำตอบ :ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย

ที่มา :- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 313/2525 บันทึกเรื่อง การตีความพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 (การถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 150/2539 บันทึกเรื่อง การขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปเฉพาะส่วนที่ สปก. ไม่ประสงค์จะดำเนินการปฏิรูป

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ 22 (2)

- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :183. พื้นดินที่อยู่ใต้ทะเลที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตยเป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ :ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304(2)

ที่มา :ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ 9/2548 บันทึกเรื่อง การขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเลหน้าท่าว่าการอำเภอเมืองชลบุรี

คำถาม :184. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐซึ่งอยู่ในท้องที่ของตนเองเพื่อเป็นที่ตั้งที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องเสียค่าตอบแทนตามมาตรา 9/1 ให้แก่หน่วยงานใด หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :จ่ายให้องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งให้แก่จังหวัดร้อยละ 40

ที่มา :ตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :185. การขออนุญาตดำเนินการในที่ดินของรัฐลักษณะใดที่ไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484

คำตอบ :การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วม

ที่มา :ข้อหารือกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ 921/2558

คำถาม :186. นายเอ ได้รับการจัดให้เข้าครอบครองที่และได้รับใบจองตามมาตรา 30 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2515 โดยที่ดินรัฐไม่ได้ให้การช่วยเหลือด้านสาธารณูปโภค ต่อมานายเอ ได้ขายสิทธิครอบครองตามใบจองให้แก่ นางบี ภายหลังกรมที่ดินได้มีการเดินสำรวจในพื้นที่ดังกล่าว นางบีได้นำหลักฐานใบจองดังกล่าวมาเป็นหลักฐานในการเดินสำรวจได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :ได้ และต้องห้ามโอน 10 ปี ตามมาตรา 58 ทวิ วรรคสอง (3) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :มาตรา 30 และ 31 ประกอบหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0725/ว 00608 ลงวันที่ 11 มกราคม 2533

คำถาม :187. บริษัท ก. มีความประสงค์ขอใช้ทางสาธารณะเพื่อทำทางเชื่อมระหว่างอาคาร ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในพื้นที่เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร บริษัท ก.จะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จากผู้ใด

คำตอบ :ปลัดกรุงเทพมหานคร

ที่มา :มาตรา 1 และ 9 ประกอบคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 และข้อหารือกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ 396/2549

คำถาม :188. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ :ผู้ได้รับใบอนุญาตดูศพต้องยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า 90 วัน

ที่มา :มาตรา 9 ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูศพ พ.ศ.2546 ข้อ 26

คำถาม :189. ผู้รับอนุญาตตามมาตรา 9 ต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ในท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแบ่งค่าตอบแทนที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในอัตราร้อยละเท่าใดของค่าตอบแทนที่ได้รับ

คำตอบ :ร้อยละสี่สิบ

ที่มา :ตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :190. องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ข้อใดถูก

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกิน 7 คน

ที่มา :มาตรา 14 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :191. ปัจจุบันบุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินรกร้างว่างเปล่า ตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8

คำถาม :192. การถอนสภาพที่ดินที่เปลี่ยนสภาพไปจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 8(1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องดำเนินการโดยอาศัยกฎหมายประเภทใด

คำตอบ :พระราชกฤษฎีกา

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8

คำถาม :193. ข้อใดถูกต้อง ตามมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :การแจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวมีการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 27 ตรี

คำถาม :194. บุคคลใดเป็นผู้รับแจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :เจ้าพนักงานที่ดินในท้องที่

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 27 ตรี

คำถาม :195. การออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานใบจอง ข้อใดถูกต้อง

คำตอบ :กรณีได้ออกใบจองในวันที่ 14 ธันวาคม 2515 โฉนดที่ดินอยู่ภายใต้ข้อกำหนดห้ามโอน 10 ปี นับแต่วันรับโฉนดที่ดิน

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 31

คำถาม :196. ปัจจุบันบุคคลใดเป็นผู้ออกคำสั่งจำหน่ายและเพิกถอนใบจอง

คำตอบ :เจ้าพนักงานผู้ออกใบจองเป็นผู้ออกคำสั่งจำหน่ายใบจอง และผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกคำสั่งเพิกถอนใบจอง

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 32

คำถาม :197. มาตรา 8 ตริ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ อธิบดีอาจจัดให้มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เพื่อแสดงเขตไว้เป็นหลักฐาน ข้อใดต่อไปนี้ **ไม่ใช่** สาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งอาจจัดให้มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้เป็นหลักฐาน

คำตอบ :ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉะบอง

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ตริ

คำถาม :198. แบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ได้แก่ กฎกระทรวงฉบับที่

คำตอบ :ฉบับที่ 26 (พ.ศ.2516)

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ตริ วรรคสอง

คำถาม :199. ข้อใดไม่ใช่วิธีปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515) ในการแจ้งและการออกคำสั่งแก่ผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2515 ใช้บังคับ

คำตอบ : ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 20 (10)

- ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515)

คำถาม :200. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง

คำตอบ :“ใบจอง” หมายความว่า หนังสือแสดงว่าได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 ,มาตรา 8, มาตรา 8 ตริ , มาตรา 8 ทิว และมาตรา 9

คำถาม :201. ที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง คือ

คำตอบ :ที่ดินที่ถูกเวนคืนมาเป็นของรัฐ

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน , ระเบียบว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม :202. ข้อใด**ไม่ใช่**ลักษณะที่ดินที่จะจัดให้ประชาชนอยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพตามมาตรา 20(1) และมาตรา 27 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :ที่ดินซึ่งอยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์

ที่มา :- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 20, มาตรา 7

- ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน

คำถาม : 203. นายแดงได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน เนื้อที่ 100 ไร่ มาตั้งแต่ พ.ศ.2481 ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2487 ได้มีประกาศผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ให้พื้นที่บริเวณที่ดินที่นายแดง ครอบครอง เนื้อที่ประมาณ 400 ไร่ เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์สำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และนำขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2488 หลังจากนั้นเมื่อประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ นายแดง ได้แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) ตาม มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน หากนายแดงนำ ส.ค.1 ดังกล่าว มาขอออกโฉนดที่ดินจะ ดำเนินการได้หรือไม่

คำตอบ :สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามมาตรา 59 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากเป็นที่ดินที่มีหลักฐาน ส.ค. 1 ซึ่งได้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ที่มา :- พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2497)

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าฯ พุทธศักราช 2478 มาตรา 5
- พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 มาตรา 5

คำถาม : 204. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ได้ซื้อโฉนดที่ดินมาจากเอกชน โดยอาศัยงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำโครงการที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ต่อมาเมื่อได้ดำเนินการโครงการแล้วเสร็จ ประสงค์จะโอนที่ดินให้แก่ราษฎรที่อยู่อาศัยในโครงการดังกล่าว กรณีนี้จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :สามารถโอนขายให้กับราษฎรได้ตามธรรมดา โดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 156/2550

คำถาม : 205. เทศบาลตำบลคองหงส์ ได้จัดซื้อที่ดินเพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย โดยอาศัย งบประมาณของเทศบาล แต่เนื่องจากเทศบาลได้รับอุทิสที่ดินแปลงอื่นจากเอกชนและสภาพพื้นที่มีความเหมาะสม ในการจัดทำโครงการมากกว่า กรณีเช่นนี้ หากเทศบาลมีความประสงค์จะโอนขายที่ดินแปลงที่ซื้อมาดังกล่าวจะ สามารถกระทำได้ หรือไม่

คำตอบ :สถานะที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามมาตรา 1304(3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การโอนที่ดินจึงตกอยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติตามขั้นตอน มาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 695/2548

คำถาม : 206. ข้อใดมิใช่ความหมายของทบวงการเมืองตามนัยมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :หน่วยงานอื่นของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติ

ที่มา :มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 207. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ :ให้ความเห็นชอบที่สงวนหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช 2478

ที่มา :มาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :208. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ถูกต้อง

คำตอบ :สิทธิครอบครอง ย่อมถูกแย่งไปได้ด้วยการเข้ายึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตนเท่านั้น เจ้าของที่ถูกแย่งสิทธิที่จะได้คืนโดยการฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ถูกแย่ง ระยะเวลา 1 ปี นี้เรียกว่า “อายุความการได้สิทธิ”

ที่มา :มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

“สิทธิในที่ดิน” หมายความว่า กรรมสิทธิ์และให้หมายความรวมถึงสิทธิครอบครองด้วย

- โดยสิทธิครอบครอง ย่อมถูกแย่งไปได้ด้วยการเข้ายึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตนเท่านั้น เจ้าของที่ถูกแย่งมีสิทธิที่จะได้คืนโดยการฟ้องคดีเพื่อเอาคืนซึ่งการครอบครองภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ถูกแย่ง ระยะเวลา 1 ปี นี้เรียกว่า “ระยะเวลาในการใช้สิทธิฟ้องคดี” (ตามมาตรา 1375 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

คำถาม :209. ประมวลกฎหมายที่ดินมีผลใช้บังคับเมื่อใด

คำตอบ :มีผลใช้บังคับวันเดียวกันกับพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :- ประมวลกฎหมายที่ดินมีผลใช้บังคับวันที่ 1 ธันวาคม 2497 ตามมาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

- พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71 ตอน 78(พิเศษ) วันที่ 30 พฤศจิกายน 2497)

คำถาม :210. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ถูกต้อง

คำตอบ :ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ซึ่งพลเมืองมิได้ใช้ประโยชน์แล้ว รัฐประสงค์จะถอนสภาพเพื่อนำไปใช้ในการสร้างศูนย์ราชการประจำจังหวัด เมื่อถอนสภาพแล้วที่ดินยังมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสงวนไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามมาตรา 1304(3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อได้นำขึ้นทะเบียนตามความในมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ที่ดินนั้นจึงจะเข้าลักษณะเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518

ที่มา :มาตรา 1304 (1)-(3) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ , มาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

(ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 101/ 2529) การนำที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งประชาชนเลิกใช้หรือเปลี่ยนสภาพมาดำเนินการ โดยการถอนสภาพตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ก่อนนั้น เมื่อถอนสภาพแล้วที่ดินนั้นยังคงเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินอยู่ ส่วนจะเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่มีลักษณะเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 หรือไม่ จะต้องพิจารณาเหตุผลของรัฐในการถอนสภาพประกอบด้วย เช่น การถอนสภาพเพื่อนำไปใช้ในราชการ กระทรวง ทบวง กรมใด ที่ดินนั้นก็ยังมีลักษณะที่สงวนไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะเมื่อถอนสภาพแล้วจึงยังมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสงวนไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามมาตรา 1304(3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเข้าลักษณะเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 และไม่ต้องนำขึ้นทะเบียนตามความในมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0711/ว 1046 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2529

คำถาม : 211. นายสมชาย เป็นลูกจ้างชั่วคราว ตามโครงการจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนเพื่อช่วยงานรังวัดในสำนักงานที่ดิน โดยได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ต่อมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นายสมชายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อปฏิบัติงานรังวัดในสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี นายสมชายได้ออกไปทำการรังวัดออกโฉนดที่ดินให้แก่ นางสาวสมหญิง โดยในการรังวัดรวมเอาที่มีการครอบครองของนางสมศรี เข้าไปด้วย เมื่อรับโฉนดที่ดิน นางสาวสมหญิง ได้ขายให้กับกระทรวงการคลังในวันเดียวกัน และกระทรวงการคลังได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแล้ว การรังวัดออกโฉนดที่ดินของนายสมชาย เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ : นายสมชาย ซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำการรังวัดได้ แต่รังวัดรูล้ำที่ดินแปลงข้างเคียง

ที่มา : ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 456/2535 เรื่อง การแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราวเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 212. บริษัท เอ จำกัด มีโฉนดที่ดินเลขที่ 1 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านหน้าติดทะเล ต่อมาบริษัท เอ จำกัด ได้มีการถมทะเลหน้าที่ดินนอกเขตโฉนดที่ดินโดยมิได้รับอนุญาตเป็นเวลานานกว่าสิบปี โดยบริษัท เอ จำกัด ได้ครอบครองที่ดินดังกล่าวมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ต่อมาประชาชนร้องเรียนว่ามีการถมทะเลในพื้นที่ดังกล่าวไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พื้นที่ที่เกิดจากการถมทะเลมีสถานะอย่างไร และหากต้องมีการดำเนินคดีกับ บริษัท เอ จำกัด จากการกระทำดังกล่าว อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใด ตามกฎหมายใด

คำตอบ : ทะเลเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พื้นที่ที่เกิดจากการถมทะเลย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304(2) เช่นเดิม ส่วนการถมทะเลโดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย จึงอยู่ในอำนาจของกรมเจ้าท่าที่จะขับไล่ รื้อถอน หรือดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

ที่มา :- ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 141/2537 ทะเลเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พื้นที่ที่เกิดจากการถมทะเลย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา 1304(2) เช่นเดียวกัน

- ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 614/2535 การสร้างพื้นที่โดยการถมทะเลล่วงล้ำเข้าไปในน่านน้ำถือเป็นการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลงในทะเลตามความในมาตรา 117 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ จึงอยู่ในอำนาจของเจ้าท่าที่จะสั่งให้รื้อถอนหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 118 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

คำถาม : 213. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับช่องทางการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์

คำตอบ : ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ คือ ได้รับโฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง ตราจอง หรือตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว”

ที่มา : มาตรา 3 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ คือ ได้รับโฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง หรือตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว”

คำถาม :214. นายดำ เป็นสมาชิกนิคมสร้างตนเอง เมื่อปี พ.ศ.2532 ได้รับการจัดที่ดินโดยได้รับ น.ค.3 จำนวน 20 ไร่ โดย น.ค.3 ด้านทิศเหนือติดกับที่ดินของนิคมที่ยังมิได้จัดสรรให้กับสมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ซึ่งต่อมา นิคมได้กำหนดให้ที่ดินทางด้านทิศเหนือดังกล่าวเป็นที่เลี้ยงสัตว์ในเขตนิคม โดยให้สมาชิกรวมทั้งบุคคลภายนอกนำ สัตว์เลี้ยง เช่น วัว ความ เข้ามาเลี้ยงได้ ต่อมาเมื่อ ปี พ.ศ.2535 ประชาชนทั่วไปได้นำวัว ควาย เข้าไปเลี้ยงในที่ดิน บริเวณดังกล่าว โดยได้เดินผ่านที่ดินตามหลักฐาน น.ค.3 ของนายดำ ด้านทิศตะวันตก กว้างประมาณ 2 เมตร ตลอดแนว โดยมีการใช้เป็นทางเดินมาจนถึงปัจจุบัน ท่านเห็นว่าสถานะของที่ดินที่นิคมจัดไว้ให้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ซึ่ง อยู่ทางด้านทิศเหนือของที่ดินนายดำ และทางเดินที่อยู่ด้านทิศตะวันตกตลอดแนวของที่ดินนายดำ มีสถานะทาง กฎหมายอย่างไร

คำตอบ :**ที่เลี้ยงสัตว์ ด้านทิศเหนือ** อยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง จึงไม่ตกเป็นสาธารณสมบัติ ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน การใช้ประโยชน์เป็นไปตามระเบียบของนิคมสร้างตนเอง ส่วน **ทางเดิน ด้านทิศตะวันตก** ตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน นายอำเภอและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 471/2538 ประกอบมาตรา 1304(2) แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่ดินในเขตของนิคมที่ยังมิได้จัดสรรให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ถ้ากำหนดให้เป็นที่ดินที่สมาชิก นิคมใช้ประโยชน์ร่วมกัน การใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวย่อมอยู่ภายใต้ระเบียบหรือการอนุญาตของอธิบดีกรม ประชาสงเคราะห์ จึงถือไม่ได้ว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน

คำถาม :215. องค์การบริหารส่วนตำบล ประสงค์จะดำเนินการสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ในบริเวณ ที่เชิงเขาซึ่งอยู่ในปริมณฑลเขา 40 เมตร ซึ่งเป็นบริเวณที่มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523 เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้าม ตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หวงห้ามไว้ เนื้อที่ ประมาณ 10 ไร่ และมีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริการสาธารณะ รวมทั้งหากไม่รีบดำเนินการ งบประมาณส่วนดังกล่าวจะต้องตกไป จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ :ถูกทั้งข้อ ก. ข้อ ข. และข้อ ค.

ก. จัดขึ้นทะเบียนเพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ในราชการ ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข. อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ค. ถอนการหวงห้ามตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายกรมที่ดิน เรื่องเสร็จที่ 15/2545

คำถาม :216. การดำเนินการในข้อใดที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการในที่ดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่าเท่านั้น

คำตอบ :การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่ง ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ22

คำถาม :217. ลำรางซึ่งเจ้าของที่ดินขุดขึ้นในที่ดินของตนเอง และได้อุทิศให้เป็นลำรางสาธารณประโยชน์ ภายหลังปรากฏว่า ลำรางดังกล่าวไม่มีผู้ใดใช้ประโยชน์ จึงมีสภาพตื้นเขิน และไม่มีสภาพเป็นลำรางแล้ว ต่อมา เจ้าของที่ดินได้ยกกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงดังกล่าวนั้นให้แก่วัดทั้งแปลง จะมีแนวทางอย่างไรที่จะทำให้ที่ดินส่วนที่เป็นลำรางดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของวัด

คำตอบ :ดำเนินการตราเป็นพระราชบัญญัติโอนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา 1305 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 181/2525 เรื่อง โอนที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินให้แก่ วัดบางเตยกลาง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

คำถาม :218. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายอำเภอได้ออกใบจองไปโดยไม่ถูกต้องตามตำแหน่งที่ดินที่ได้ขอจองไว้ ตามผังแปลงที่ดินและในพื้นที่ดังกล่าว ยังมีได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอตามประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ให้นายอำเภอ มีคำสั่งเพิกถอนใบจอง

ที่มา :- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอน และจำหน่ายใบจอง ออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ.2527 ข้อ 4
- ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.2498

คำถาม :219. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมที่ดิน ได้มีคำสั่งให้ผู้ได้รับการจัดที่ดิน ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไข ให้ขาดสิทธิและออกจากที่ดิน ตามมาตรา 33 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ได้รับการจัดได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว กรณีต่อไปนี้จะถือว่าบุคคลนั้นมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นต่อไป

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีได้วินิจฉัยอุทธรณ์ภายใน 60 วัน นับแต่นายอำเภอ รับหนังสืออุทธรณ์

ที่มา :- มาตรา 32 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- หนังสือคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/133 ลงวันที่ 21 มกราคม 2535

คำถาม :220. ที่ดินบริเวณที่เป็นหนองน้ำแห่งหนึ่ง ได้มีพระราชบัญญัติหวงห้ามกำหนดให้เป็นเขตบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าหนองน้ำดังกล่าวราษฎรได้ใช้เป็นแหล่งน้ำประกอบอาชีพทางการเกษตร อุปโภค บริโภค และทำการประมง มาโดยตลอด ขอทราบว่าเป็นดินบริเวณที่เป็นหนองน้ำดังกล่าว หน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา

คำตอบ :นายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมประมง ร่วมกันดูแลรักษาตามขอบเขตรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 14/2533 อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาหนองหาร จังหวัดสกลนคร

คำถาม :221. ผู้ใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9(1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำตอบ :ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ที่มา :คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 396/2549

คำถาม :222. คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2530 ให้สงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันในท้องที่ หมู่ที่ 3 ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เนื้อที่ประมาณ 565 ไร่ 3 งาน และได้มีประกาศในเรื่องดังกล่าวตามประกาศฉบับลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2530 ได้นำประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2530 ต่อมา นายอำเภอปะทิวได้นำที่ดินดังกล่าวขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2532 โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้ลงนามในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 ขอทราบที่ดินดังกล่าวมีสถานะเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตั้งแต่เมื่อใด

คำตอบ :10 กุมภาพันธ์ 2530

ที่มา :- ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2529)

- มาตรา 20(4) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :223. เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการออกใบจองในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ :ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนพยานหลักฐาน และมีหนังสือแจ้งผู้ถือใบจองทราบ และมีคำสั่งเพิกถอนใบจอง พร้อมหมายเหตุกำกับไว้

ที่มา :- ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอน จำหน่ายใบจองออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ.2527

- ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.2497

คำถาม :224. ข้อใดต่อไปนี้ คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัดสำหรับการอนุญาตขุดหรือคูทราย การเก็บหินลอย การทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

ที่มา :คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :225. บุคคลใดต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ :อธิบดีกรมชลประทาน

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 14

คำถาม :226. เทศบาลตำบลบ้านเพ นำเงินรายได้ของเทศบาลไปจัดซื้อที่ดินจำนวน 2 แปลง ติดกัน แปลงที่หนึ่งเป็นโฉนดที่ดินเนื้อที่ 15 ไร่ และแปลงที่สองเป็นโฉนดที่ดินเนื้อที่ 5 ไร่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์แก่เทศบาลในการดำเนินการตามโครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้ดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จปรากฏว่าเทศบาลใช้พื้นที่ในการดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยดังกล่าวเพียงหนึ่งแปลง คือ โฉนดที่ดินเนื้อที่ 15 ไร่ ส่วนที่ดินที่เหลืออีกหนึ่งแปลงเนื้อที่ 5 ไร่ เทศบาลตำบลบ้านเพ มีความประสงค์จะขายที่ดินดังกล่าวให้แก่เอกชน ขอให้ท่านวินิจฉัยว่าที่ดินแปลงที่เหลือดังกล่าวเป็นที่ดินประเภทใด และเทศบาลจะขายให้แก่เอกชนได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :ที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามนัยมาตรา 1304(3) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากเทศบาลตำบลบ้านเพ ประสงค์จะโอนขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่เอกชน เทศบาลต้องดำเนินการโดยวิธีเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อโอนที่ดินดังกล่าวตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา 8 วรรคสอง (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 695/2548

คำถาม :227. หน่วยงานใดไม่ใช่ทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :กองทุนหมู่บ้านที่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

ที่มา :มาตรา1 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :228. การอนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สามารถอนุญาตได้คราวละไม่เกินกี่ปี

คำตอบ :5 ปี

ที่มา :ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ25

คำถาม :229. การถอนการหวงห้ามในที่ดินบริเวณที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศหวงห้ามไว้ตามมาตรา 9(2) จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยถอนการหวงห้าม

ที่มา :หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/5522 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2549

คำถาม :230. ที่ดินที่เกิดจากเทศบาลเมืองชลบุรีได้ดำเนินการถมดินลงในทะเล เป็นที่ดินประเภทใด สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้หรือไม่

คำตอบ :ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304(2) ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

ที่มา :มาตรา 8 ตรี ประมวลกฎหมายที่ดิน และความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 9/2548 บันทึกเรื่อง การขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเลหน้าที่ว่าการอำเภอเมืองชลบุรี

คำถาม :231. บริษัท มีความประสงค์จะขอก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามเหมืองสาธารณประโยชน์โดยมีตอม่ออยู่บนที่ดินของบริษัททั้งสองด้านและไม่มีสิ่งก่อสร้างส่วนใดอยู่ในเขตที่สาธารณประโยชน์

คำตอบ :ไม่ต้องขออนุญาต เพราะไม่ขัดขวางการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ที่ดินของรัฐ จึงไม่ได้เป็นการยึดถือ ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ

ที่มา :บันทึกสำนักจัดการที่ดินของรัฐ ที่ มท 0511.3/1824 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 ตอบข้อหารือจังหวัดพัทลุง

คำถาม :232. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดอยุธยา ขอใช้ประโยชน์ตามมาตรา 9 ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยที่ดินตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน และ สปก. ได้มีหนังสือ

แสดงความประสงค์จะไม่นำที่ดินแปลงนี้มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปแล้ว ผู้ใดเป็นผู้อนุญาต และจะต้องได้รับอนุมัติจากหน่วยงานใด

คำตอบ :ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย

ที่มา :- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 313/2525 บันทึกเรื่อง การตีความพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 (การถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 150/2539 บันทึกเรื่อง การขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปเฉพาะส่วนที่ สปก. ไม่ประสงค์จะดำเนินการปฏิรูป

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ 22(2)

- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :233. พื้นดินที่อยู่ใต้ทะเลที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตยเป็นที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ และเป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ :เป็นที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา 1304(2)

ที่มา :- มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 9/2548 บันทึกเรื่อง การขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเลหน้าท่าว่าการอำเภอเมืองชลบุรี

- ความเห็นกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 470/2549 บันทึกเรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายของคำว่า “ที่ดิน” ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504

คำถาม :234. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐซึ่งอยู่ในท้องที่ของตนเองเพื่อเป็นที่ตั้งที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องเสียค่าตอบแทนตามมาตรา 9/1 ให้แก่หน่วยงานใด หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :จ่ายให้องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งให้แก่จังหวัดร้อยละ 40

ที่มา :ตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :235. อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้นายใหม่ออกจากที่ดินเนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ นายใหม่ไม่พอใจและได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนด นายอำเภอท้องที่รับอุทธรณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2514 และผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์รับเรื่องเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2514 การวินิจฉัยสั่งการของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ข้อใดถูกต้อง

คำตอบ :หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้วินิจฉัยสั่งการภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2514 ถือว่าผู้อุทธรณ์มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้นต่อไป

ที่มา :มาตรา 32 วรรคสอง ประกอบข้อหารือกฤษฎีกาเรื่องเสรีจที่ 64/2535

คำถาม :236. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต่อมามีการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน และ สปก. ไม่มีความประสงค์นำไปปฏิรูปที่ดิน หากทบวงการเมืองมีความประสงค์จะใช้ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ตั้งทบวงการเมือง จะต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดินอย่างไร

คำตอบ :ทบวงการเมืองขอจัดขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการต่อรัฐมนตรี ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่ต้องถอนสภาพตามมาตรา 8 แต่อย่างใด

ที่มา :มาตรา 30 และ 31 ประกอบหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0725/ว 00608 ลงวันที่ 11 มกราคม 2533

คำถาม :237. บริษัท ก.มีความประสงค์ขอใช้ทางสาธารณะเพื่อทำทางเชื่อมระหว่างอาคาร ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในพื้นที่เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร บริษัท ก. จะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จากผู้ใด

คำตอบ :ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ที่มา :มาตรา 1 และ 9 ประกอบคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 และ ข้อหารือกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 396/2549

คำถาม :238. บุคคลตามข้อใดมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :นายดำ ครอบครองที่ดินโดยมีชื่อในตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” โดยมีได้แจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

ที่มา :มาตรา 3 ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :239. ที่สาธารณประโยชน์ที่อยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินและประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินไม่ประสงค์จะนำไปดำเนินการจัดที่ดินตลอดไป หากทบวงการเมืองต้องการใช้ประโยชน์ เพื่อใช้เป็นที่ตั้งส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ต้องดำเนินการนำขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :มาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :240 องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการนำที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วไปก่อสร้างตลาดสดให้พ่อค้าแม่ค้าเช่า เพื่อหารายได้บำรุงท้องถิ่นจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ดำเนินการถอนสภาพตามมาตรา 8 แล้วนำไปจัดหาผลประโยชน์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปจัดหาผลประโยชน์ตามมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :มาตรา 8 และ 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :241. นายส้ม ได้นำที่ดินที่รับมรดกตามหลักฐานใบจอง (น.ส.2) ออกเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2515 ซึ่งออกให้แก่ นายเหลือง ผู้เป็นบิดา โดยรัฐให้การช่วยเหลือด้านสาธารณูปโภคเนื่องจากการจัดที่ดิน มาออกโฉนดที่ดิน เมื่อออกโฉนดที่ดินให้แก่ นายส้ม จะห้ามโอนที่ดินดังกล่าวภายในกี่ปี ตามนัยมาตรา 31 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :ห้ามโอน 10 เนื่องจากใบจองออกในวันที่ 14 ธันวาคม 2515

ที่มา :มาตรา 31 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :242. นายแดง ยื่นคำขอคัดค้านการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ (ที่ราชพัสดุ) ซึ่งอยู่ในความดูแลของธนารักษ์พื้นที่ เป็นบางส่วน โดยมีหลักฐานเป็นใบเหี้ยบย่ำ แต่ไม่ได้แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 หากท่านเป็นเจ้าหน้าที่จะดำเนินการอย่างไร จึงจะถูกต้องตามกฎหมาย

คำตอบ :แจ้งให้นายแดง ไปใช้สิทธิทางศาลภายใน 60 วัน นับแต่วันที่คัดค้าน หากนายแดง ไม่ไปใช้สิทธิทางศาล ภายในกำหนด จึงออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ที่มา :กฎกระทรวง ฉบับที่ 45

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง ตำแหน่งนักวิชาการที่ดินชำนาญการ (ระดับ7/7ว เดิม)

คำถาม :243. ที่ว่าการอำเภอ ได้ย้ายไปสร้างในที่ดินสาธารณประโยชน์แห่งใหม่ ทำให้ที่ตั้งที่ว่าการเดิมถูกปล่อยทิ้งร้าง จนราษฎรได้เข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ท่านเห็นว่าที่ดินบริเวณที่ว่าการอำเภอหลังเก่ามีสถานะทางกฎหมายเป็นเช่นใด

คำตอบ :เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามมาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 68/2527 เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมาย ตามมาตรา 1304 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำถาม :244 เทศบาลตำบลปากคาดขอถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน “ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์” เพื่อนำไปจัดหาผลประโยชน์โดยการให้ประชาชนทั่วไปเช่าเพื่อนำเงินมาบำรุงท้องถิ่น ตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) และมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้วที่ดินดังกล่าวมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใด และเทศบาลตำบลปากคาดจะนำไปจัดหาผลประโยชน์โดยการให้ประชาชนเช่าได้เลยหรือไม่ หรือจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่รกร้างว่างเปล่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(1) เทศบาลตำบลปากคาดไม่ต้องยื่นหนังสือแสดงความประสงค์นำที่ดินไปจัดหาผลประโยชน์อีก เมื่อมีประกาศกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้เทศบาลตำบลปากคาดนำไปจัดหาผลประโยชน์แล้ว จึงจะนำไปจัดหาผลประโยชน์ได้

ที่มา :- ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 และมาตรา 11

- ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ 101/2529

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม :245. อำเภอ สามารถยื่นขอถอนสภาพตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ยื่นคำขอถอนสภาพตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ เพราะอำเภอเป็นทบวงการเมือง / ยื่นคำขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้ เพราะอำเภอไม่เป็นนิติบุคคล

ที่มา :1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 นิยามคำว่า “ทบวงการเมือง”

2. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 และ 9

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม :246. เทศบาลได้ขอขยายทางสาธารณประโยชน์เข้าไปในเขตที่ดินของวัด โดยความยินยอมของวัดให้ดำเนินการได้ ที่ดินส่วนที่ขยายเข้าไปในเขตที่ดินของวัดนั้น จะเป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ :เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ เนื่องจากถือว่าวัดได้อุทิศที่ดินดังกล่าวให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว และไม่ถือว่าเป็นการโอนกรรมสิทธิ์

ที่มา :คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 4374/2539

คำถาม :247. ในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินสาธารณประโยชน์ซึ่งใช้เป็นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ เนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ ผลปรากฏว่า นาย ก. ได้ยื่นคัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวบางส่วน โดยอ้างหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภบท.5) นาย ข. คัดค้านบางส่วน โดยอ้างหลักฐานแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.1) นาย ค. คัดค้านบางส่วน โดยอ้างหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :แจ้งให้ นาย ก. ไปใช้สิทธิทางศาลภายใน 60 วัน นับแต่วันที่คัดค้าน ส่วนของ นาย ข. และนาย ค. ให้ตรวจสอบสิทธิในที่ดินว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ที่มา :กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537)ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

คำถาม :248. นาย ก. ได้จดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดที่ดินให้แก่บุตรครอบครองเป็นสัดส่วน โดยคงเหลือที่ดินไว้เป็นของนาย ก. ส่วนหนึ่ง ปรากฏว่าที่ดินส่วนของนาย ก. ได้มีประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์เป็นเส้นทางเข้าออกสู่ถนนหลวงมาเป็นเวลาประมาณ 20 ปีเศษ โดยไม่ปรากฏว่า นาย ก. ได้แสดงเจตนาหวงห้ามแต่อย่างใด ที่ดินบริเวณที่เป็นทางดังกล่าวจะเป็นที่ดินของนาย ก. อยู่หรือไม่อย่างไร

คำตอบ :เป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งเกิดจากการอุทิศโดยปริยาย

ที่มา :คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 998/2544

คำถาม :249. นาย ก. ได้จดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดที่ดินให้แก่บุตรครอบครองเป็นสัดส่วน โดยคงเหลือที่ดินไว้เป็นของนาย ก. ส่วนหนึ่ง ปรากฏว่า ที่ดินส่วนของนาย ก. ได้มีประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์เป็นเส้นทางเข้าออกสู่ถนนหลวงมาเป็นเวลาประมาณ 20 ปีเศษ โดยไม่ปรากฏว่า นาย ก. ได้แสดงเจตนาหวงห้ามแต่อย่างใด ที่ดินบริเวณที่เป็นทางดังกล่าวจะเป็นที่ดินของ นาย ก. อยู่หรือไม่อย่างไร

คำตอบ :เป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งเกิดจากการอุทิศโดยปริยาย

ที่มา :คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 998/2544

คำถาม :250. เทศบาลมีความประสงค์จะขอใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน สภาพการใช้ประโยชน์เป็นหนองน้ำซึ่งเดิมราษฎรใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม อุบโภาค บริโภค แต่ปัจจุบันมีสภาพตื้นเขินบางส่วน โดยจะจัดสร้างสวนสาธารณะและสถานกีฬา เพื่อให้ราษฎรใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ขอเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

คำถาม : 251. องค์การบริหารส่วนตำบลปากบางประสงค์จะยื่นคำขออนุญาตสภาพที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน “ป่าช้าฝั่งศพสาธารณะประโยชน์” ตั้งอยู่ตำบลปากบาง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เพื่อนำไปเป็นที่ตั้งสำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากบาง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินดังกล่าวประชาชนได้เลิกการใช้ประโยชน์แล้ว และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินให้ท้องที่ตำบลปากบาง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแพร่ตรวจสอบแล้วว่าที่ดินอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แต่อยู่นอกเขตดำเนินการ หากองค์การบริหารส่วนตำบลปากบางจะยื่นคำขออนุญาตสภาพที่ดินตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พร้อมทั้งยื่นคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะใช้ประโยชน์ในที่ดิน ท่านเห็นว่าผู้ขอจะต้องยื่นคำขอประเภทไหน เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการอย่างไร เพราะเหตุใด

คำตอบ : ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ และคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีคำขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบอนุญาตได้โดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวงมหาดไทยก่อน เพราะที่ดินถูกถอนสภาพตาม พ.บ.ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แล้ว และต้องได้รับหนังสือยืนยันจาก สปก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

ที่มา : 1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ,มาตรา 8 ทวิ และมาตรา 9

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การขึ้นทะเบียนและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม : 252. กรณีอธิบดีกรมที่ดิน มีคำสั่งให้บุคคลซึ่งเข้าครอบครองที่ดินของรัฐ ที่จัดให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำมาหาเลี้ยงชีพออกจากที่ดินนั้น บุคคลนั้นอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดี ตามมาตรา 32 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยปฏิบัติตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 1331/2507 เรื่อง การยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามความในมาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2507 กล่าวคือยื่นอุทธรณ์ต่อนายอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่ ขอทราบว่าการนับระยะเวลาวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จะนับแต่เมื่อใด

คำตอบ : เมื่อนายอำเภอรับเรื่องราวอุทธรณ์

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0609/ว 07165 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2535

คำถาม : 253. ข้อใดถูกต้อง กรณีการสงวนหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าไว้เพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ ของทางราชการ หรือเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

คำตอบ : การสงวนหวงห้ามตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 เป็นอำนาจของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา : คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน หน้า 8-16

คำถาม : 254. ข้อใดถูกต้องตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ : การให้สัมปทานเป็นเวลาเกิน 20 ปี ถึง 50 ปี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

ที่มา : มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :255. กฎหมายฉบับที่มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพ ตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อได้มีการประกาศเขตพื้นที่ดำเนินการ

คำตอบ :ถูกทั้งข้อ ก. ข้อ ข. และข้อ ค.

- ก. พระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518
- ข. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2517
- ค. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อการพัฒนาพื้นที่ พ.ศ.2547

ที่มา :- พรบ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26(1)

- พรบ.จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2517 มาตรา 43(1)
- พรบ.จัดรูปที่ดินเพื่อการพัฒนาพื้นที่ พ.ศ.2547 มาตรา 55(1) (2)

คำถาม :256. ใครเป็นผู้มีอำนาจในการเห็นชอบให้แก้ไขหรือจำหน่ายรายการทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ กรณีที่ยังไม่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.2553 ข้อ 11 ประกอบกับ บันทึกสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.4/2622 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2558 เรื่อง การจำหน่ายทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “โคกโป่งไผ่” อ.ขามทะเลสอ จ.นครราชสีมา

คำถาม :257. ค่าตอบแทนในการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นั้น จะตกเป็นรายได้ของหน่วยงานใด

คำตอบ :ตกแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินตั้งอยู่ ร้อยละ 60 และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 40

ที่มา :มาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :258. ในกรณีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับผู้ดูแลรักษาสูญหาย จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ให้ผู้ดูแลรักษา ยื่นขอผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสาขาท้องที่ โดยให้ทำการสอบสวนตามควรแก่กรณี และไม่ต้องประกาศ

ที่มา :ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517 ข้อ 19, 20, 21, 22

คำถาม :259. ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่ และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐถ้ามิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วห้ามมิให้บุคคลใด ... ฯลฯ และตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ดินได้รับอนุญาตตั้งอยู่ ... ฯลฯ การที่กฎหมายกำหนดให้เสียค่าตอบแทนเป็นรายปี พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้บุคคลใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐน้อยกว่า 1 ปี ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ได้ เพราะประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตและอายุของใบอนุญาตไว้ในกฎหมาย จึงเป็นดุลพินิจของผู้อนุญาตที่จะพิจารณาอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ที่มา :1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 และมาตรา 9/1

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

3. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 132/2524

คำถาม :260. นาง ง. ยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในท้องที่ตำบลคลองวาฬ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยมีกำหนด 5 ปี เจ้าหน้าที่รับคำขอ ออกไปชั้นสูตรสอบสวน และมีหนังสือสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า เทศบาลตำบลคลองวาฬมีหนังสือคัดค้าน อ้างว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นที่เลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันประชาชนเลิกใช้ประโยชน์มานานแล้ว เทศบาลมีแผนงานโครงการที่จะปรับปรุงพัฒนาเป็นสถานที่ออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในพื้นที่และประชาชนทั่วไป คณะกรรมการพิจารณาเรื่องราวขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543 ข้อ22(2) จึงไม่อนุญาตตามที่ นาง ง. ขอผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยความเห็นของคณะกรรมการฯ จึงมีคำสั่งไม่อนุญาต นาง ง. อุทธรณ์คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีคำสั่งไม่อนุญาต อ้างว่าตนเป็นคนยากจนไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ประสงค์ขออนุญาตใช้เป็นที่อยู่อาศัยเพียงเล็กน้อย ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์พิจารณาคำอุทธรณ์ของนาง ง. แล้ว เห็นว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ยืนยันคำสั่งเดิม และส่งคำขออุทธรณ์ให้กรมที่ดินเพื่อเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาคำอุทธรณ์ ตามนัยมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ให้ท่านวินิจฉัยว่า ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองกรณีนี้เป็นบุคคลใด เพราะเหตุใด

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพราะเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะราชการในส่วนภูมิภาค ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ข้อ 2(11)

ที่มา :1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9

2. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

3. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 45

4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ข้อ 2(14)

5. ความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ 143/2552 เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

คำถาม :261. ข้อใดกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูตทราย ตามข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546 ไว้ถูกต้องที่สุด

คำตอบ :พิจารณาอนุญาตให้ทำการดูตทรายในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตพื้นที่ระหว่างประเทศ

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ.2546 ข้อ 6(1)

คำถาม :262. การสงวนหวงห้ามที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

คำตอบ :- ก่อน พรบ.ว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.2478 ใช้บังคับ สมุหเทศาภิบาล ออกประกาศสงวนหวงห้ามได้

- หลัง พรบ.ว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.2478 ใช้บังคับ ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่มา :1. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 20
2. คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 770/2516

คำถาม :263. ข้อใดเป็น “ทบวงการเมือง” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 นิยามคำว่า “ทบวงการเมือง”

คำถาม :264. เทศบาลตำบลปากน้ำ ได้ดำเนินการถมดินลงในทะเลซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำ จนทำให้พื้นที่ส่วนดังกล่าวไม่มีสภาพเป็นทางน้ำที่ใช้ในการสัญจรของประชาชนอีกต่อไป ให้ท่านวินิจฉัยว่าพื้นที่ที่ได้มีการถมนั้นเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใด และอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาเป็นของหน่วยงานใด

คำตอบ :เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน อยู่ในความดูแลของนายอำเภอและเทศบาลเมืองชลบุรี ตามมาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457

ที่มา :1. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จ ที่ 9/2548
2. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 มาตรา 122

คำถาม :265. นาย ก. คัดค้านการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่ดำเนินการ โดยมีหลักฐาน ภบท.5 นาย ก. จะต้องดำเนินการอย่างไร ตามนัยกฎกระทรวง ฉบับที่ 45

คำตอบ :ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดภายใน 60 วัน นับแต่วันที่คัดค้าน

ที่มา :

คำถาม :266. ในการให้สัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ :ระยะเวลาไม่เกินห้าสิบปี รัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาต

ที่มา :มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :267. ข้อใดไม่สามารถยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

คำตอบ :กองทัพภาคที่ 4

ที่มา :- มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.4/ว 7182 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2552

คำถาม :268. ข้อใดถูกต้อง

คำตอบ :ที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ จะออกเป็น นสล. หรือโฉนดที่ดินก็ได้

ที่มา :มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :269. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ :การถอนสภาพที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) เพื่อให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ทำให้ที่ดินเป็นที่ราชพัสดุโดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :มาตรา 9 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และ ที่ มท 0711/ว.1046 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2529

คำถาม :270. เมื่อ พรบ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ใช้บังคับแล้ว ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ :รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศบริเวณหวงห้ามในที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีสิทธิครอบครอง

ที่มา :มาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :271. ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ :ที่ดินของรัฐไม่รวมถึงที่ดินที่เป็นสิทธิครอบครองของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

ที่มา :มาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :272. เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ได้รับอนุญาตให้จับจองที่ดินไม่ทำประโยชน์ในที่ดินภายในหกเดือน แต่กลับขายโดยส่งมอบการครอบครองให้แก่บุคคลอื่นไป พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการอย่างไร หรือไม่

คำตอบ :จำหน่ายใบจองเพราะผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ที่มา :มาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :273. หน่วยงานใดต่อไปนี้ไม่เป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :สำนักงานศาลยุติธรรม

ที่มา :มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :274. ป่าช้าสาธารณประโยชน์ ตั้งอยู่ในเขตที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน แต่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และ สปก. ไม่มีความประสงค์จะนำที่ดินไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป หากกระทรวงสาธารณสุขมีความประสงค์จะนำที่ดินแปลงนี้ไปเป็นที่ตั้งโรงพยาบาล จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ขอนำที่ดินขึ้นทะเบียน เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ ตามมาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่มา :ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 207/2537 และเรื่องเสร็จที่ 150/2539

คำถาม :275. เทศบาลแห่งหนึ่ง มีความประสงค์จะขอใช้ที่เลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้เลี้ยงสัตว์แล้ว ไปพัฒนาปรับปรุงเพื่อดำเนินการตามโครงการจัดสร้างสวนสาธารณะเพื่อเป็นปอดของชุมชน ท่านจะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ดำเนินการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

คำถาม :276. วัด ขอใช้ที่สาธารณประโยชน์เพื่อจะใช้สร้างวัดได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ไม่ได้ เพราะที่ดินที่จะใช้สร้างวัดได้ต้องเป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

ที่มา :กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2507) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505

คำถาม :277. กระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง นำที่ดินของรัฐไปจัดหาผลประโยชน์โดยการจัดให้ราษฎรเช่า แต่ปรากฏว่าโครงการจัดหาผลประโยชน์ยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น และมีที่ดินเหลือจากการจัดให้ราษฎรเช่า องค์กรบริหารส่วนตำบลจึงประสงค์จะนำที่ดินบริเวณนี้บางส่วนไปจัดสร้างศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ได้ เพราะการจัดหาผลประโยชน์ นอกจากการขาย ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แล้วยังหมายความรวมถึงการทำให้ที่ดินใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการนำที่ดินไปสร้างศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานเป็นการทำให้ที่ดินใช้ประโยชน์ได้ด้วย

ที่มา :มาตรา 10 และมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :278. ข้อใดถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกแปลงที่ดินที่จะนำมาจัดให้แก่ราษฎรตามโครงการจัดที่ดินของรัฐจัดความยากจน

คำตอบ :ถูกเฉพาะข้อ ข. และข้อ ค.

ข. ต้องเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่มีผู้บุกรุกทั้งแปลง หรือบางส่วน มาเป็นเวลานานโดยชัดเจน และราษฎรเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

ค. ดำเนินการทั้งที่เป็นที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย

ที่มา :- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ.2547

- หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.4/ว 1222 ลงวันที่ 11 เมษายน 2550

คำถาม :279. ในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากที่ดินที่ได้ครอบครองตามมาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดกี่วัน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะต้องวินิจฉัยสั่งการภายในกำหนดกี่วัน

คำตอบ :ต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายใน 30 วัน นับแต่รับคำสั่ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องวินิจฉัยสั่งการภายใน 60 วัน

ที่มา :มาตรา 32 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :280. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้มาขอปรึกษากับท่านว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความประสงค์จะสร้างสนามกีฬา พร้อมสวนสาธารณะประจำตำบลในบริเวณหนองน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเงินบางส่วน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์เป็นลานกีฬาด้านยาเสพติดและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ท่านจะมีแนวทางในการให้คำปรึกษาอย่างไร

คำตอบ :องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้ประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง โดยยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ.2543

คำถาม :281. ตามมาตรา 9(2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ห้ามมิให้ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทรายในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามไว้ ขอทราบวา บริเวณตามข้อใดต่อไปนี ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศกำหนดบริเวณที่หวงห้าม ตามมาตรา 9(2)

คำตอบ :แม่น้ำ ลำคลอง

ที่มา :ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามมาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523

คำถาม :282. “การจัดหาผลประโยชน์” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน หมายความว่าอย่างไร

คำตอบ :การจัดทำให้ที่ดินของรัฐใช้ประโยชน์ได้ ซ้ำซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่า และให้เช่าซื้อ

ที่มา : - ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 10

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม :283. คำว่า “ทบวงการเมือง” ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หมายความว่าอย่างไร

คำตอบ :หน่วยราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1

คำถาม :284. กรณีผู้รับสัมปทานเป็นบุคคลธรรมดาถึงแก่กรรม ทายาทที่มีความประสงค์จะถือสัมปทานต่อไป ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ยื่นเรื่องราวต่อรัฐมนตรี โดยผ่านนายอำเภอภายใน 90 วัน นับแต่ผู้รับสัมปทานถึงแก่กรรม

ที่มา :กฎกระทรวงฉบับที่ 12 (พ.ศ.2500)

คำถาม :285. นาย ก. ได้รับการจัดให้เข้าครอบครองที่ดิน ตามมาตรา 30 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบจองให้ไว้เป็นหลักฐานแล้ว นาย ก. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีคำสั่งให้นาย ก. ออกไปจากที่ดิน เจ้าหน้าที่ได้ส่งคำสั่งดังกล่าวให้ นาย ก. ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ พนักงานไปรษณีย์ได้นำส่งคำสั่งให้ นาย ก. รับเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2555 นาย ก.เปิดอ่านเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2555 จึงทราบคำสั่งดังกล่าว นาย ก.มีสิทธิที่จะดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ :อุทธรณ์คำสั่ง ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2555

ที่มา :มาตรา 32 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :286. ตามมาตรา 18 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติไม่อยู่ในที่ประชุม กฎหมายกำหนดให้ผู้ใดเป็นประธานในที่ประชุม

คำตอบ :กรรมการจัดที่ดินแห่งชาติคนใดคนหนึ่ง ที่คณะกรรมการฯ เลือกตั้งขึ้นกันเอง

ที่มา :มาตรา 18 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :287. มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ถ้าผู้รับสัมปทานไม่มีความประสงค์จะกระทำกิจการที่ได้รับสัมปทานต่อไป ให้ยื่นเรื่องราวผ่านนายอำเภอท้องที่ตามลำดับ และจะถือว่าสัมปทานสิ้นอายุเมื่อใด

คำตอบ :นับแต่วันที่รัฐมนตรีอนุมัติ

ที่มา :กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2500) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 ข้อ 6

คำถาม :288. บุคคลซึ่งมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยให้ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ผู้ใดมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาล ให้สั่งเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

คำตอบ :อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา :มาตรา 6 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :289. หน่วยงานในกระทรวงใดทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 14

คำตอบ :กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา :การแบ่งส่วนราชการ

คำถาม :290. โฉนดที่ดินที่ออกสืบเนื่องจากใบจองที่มีข้อกำหนดห้ามโอน 5 ปี จะต้องมีส่วนใดอะไรบ้าง

คำตอบ :ใบจองออกก่อนวันที่ 14 ธันวาคม 2515 และรัฐให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขทั่วโลก

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :291. ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ :สงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์

ที่มา :มาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :292. ผู้ใดมีอำนาจในการให้สัมปทานตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่มา :มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :293. หากเทศบาลมีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ สำหรับให้ราษฎรใช้เป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ แต่ปัจจุบันราษฎรได้เลิกใช้มาประมาณ 40 ปีแล้ว และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมที่ดินดังกล่าวด้วยเพื่อใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานเทศบาล จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :ขอขึ้นทะเบียนเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ

ที่มา :มาตรา 8 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และมาตรา 26(1) แห่งพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ.2518

คำถาม :294. ข้อใดไม่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย

คำตอบ :ที่แม่น้ำ

ที่มา :มาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :295. จำหน่ายใบจองได้กรณีใดบ้าง

คำตอบ :ผู้ที่ได้รับการจัดไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา :ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนและจำหน่ายใบจองออกจากทะเบียนที่ดิน พ.ศ.2527

คำถาม :296. ข้อใดมิใช่หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ดินที่จะนำมาจัดตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :ที่ดินที่ทบวงการเมืองสงวนไว้ใช้ในราชการ

ที่มา :โครงการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัยและประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ ลงวันที่ 26 มีนาคม 2498

คำถาม :297. การจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดินมีอะไรบ้าง

คำตอบ :การจัดที่ดินผืนใหญ่/ การจัดที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย

ที่มา :โครงการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัยและประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ ลงวันที่ 26 มีนาคม 2498

คำถาม :298. ข้อใดเป็นลักษณะของโครงการจัดที่ดินผืนใหญ่

คำตอบ :มีการจัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน

ที่มา :โครงการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัยและประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ ลงวันที่ 26 มีนาคม 2498

คำถาม :299. ข้อใดมิใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ :วางแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ที่มา :มาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :300. องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจะยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันได้หรือไม่

คำตอบ :สามารถดำเนินการยื่นคำขอได้โดยลำพัง

ที่มา :หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.4/ว 7182 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2552

คำถาม :301. เมื่อเกิดเหตุร้องเรียนว่ามีผู้บุกรุกทางสาธารณประโยชน์ หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการระงับข้อพิพาทหรือร้องทุกข์กล่าวโทษผู้บุกรุก และจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการระงับข้อพิพาท หรือร้องทุกข์กล่าวโทษ ภายใน 30 วัน นับแต่รู้เหตุแห่งข้อพิพาทหรือคดีนั้น หากไม่ดำเนินการให้แจ้งนายอำเภอทราบ และให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการ หรือจะร่วมกันดำเนินการก็ได้

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.2553 ข้อ 6

คำถาม :302. อธิบดีกรมที่ดินได้มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการออกคำสั่งให้บุคคลที่ได้รับการจัดให้อยู่อาศัยครอบครองที่ดินของรัฐออกจากที่ดินที่ได้รับอนุญาต เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขของคณะกรรมการ ตามมาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หากบุคคลนั้นไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว จะต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ใด

คำตอบ :ยื่นต่อนายอำเภอ ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับทราบคำสั่ง

ที่มา :1. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/133 ลงวันที่ 21 มกราคม 2535
2. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 1331/2507 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2507
3. มาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :303. ข้อใดเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ได้ออกใบจองไปโดยไม่ชอบด้วยระเบียบ ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน

คำตอบ :กรณีไม่อาจเรียกใบจองมาดำเนินการเพิกถอนได้ ให้ถือว่าใบจองสูญหาย แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุในต้นฉบับใบจอง โดยไม่ต้องออกใบแทนใบจอง

ที่มา :ระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ.2497 หมวด 2 หมวด 3 และหมวด 4

คำถาม :304. เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งโรงพยาบาลบางส่วนแล้วจะต้องดำเนินการ

คำตอบ :หมายเหตุแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง โดยกันส่วนที่ถูกถอนสภาพออก เพื่อดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอีกฉบับหนึ่ง

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การขึ้นทะเบียนและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม :305. ข้อใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบว่าสมควรสงวนหวงห้ามเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามมาตรา 20(4) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หรือไม่

คำตอบ :ที่ดินนั้นต้องมีราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ก่อนแล้ว

ที่มา :ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2529) ว่าด้วยการสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

คำถาม :306. การขออนุญาตคูตทราย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ.2546 มีระยะเวลาการอนุญาตคราวละเท่าไร และเนื้อที่เท่าไร

คำตอบ :ระยะเวลา 1 ปี , เนื้อที่ 5 ไร่

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ.2546

คำถาม :307. แหล่งน้ำสาธารณะที่ต้นเงินเองตามธรรมชาติ เกิดที่ดินริมแหล่งน้ำซึ่งน้ำท่วมไม่ถึง ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินประเภทใด และอยู่ในอำนาจหน้าที่การดูแลรักษาของหน่วยงานใด

คำตอบ :เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) อยู่ใน การดูแลรักษาของนายอำเภอท้องที่ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 260/2538 เรื่องอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ , มาตรา 122 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551

คำถาม :308. บุคคลใดดังต่อไปนี้ มีอำนาจในการให้สัมปทาน เพื่อกระทำการกิจการอย่างใด ๆ ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :คณะรัฐมนตรี สำหรับการให้สัมปทานแก่ผู้ใดเกิน 20 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปี

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 12 , กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2503) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม :309. สถานะทางกฎหมายของที่ดินใต้น้ำทะเล เป็นที่ดินประเภทใด

คำตอบ :เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่รกร้างว่างเปล่า

ที่มา :ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 141/2537 เรื่อง สภาพทางกฎหมายของพื้นที่ดินที่ได้ถมขึ้นจากทะเล

คำถาม :310. ข้อใดต่อไปนี้ มิใช่ทบวงการเมืองที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

คำตอบ :องค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัด แต่นอกเขตเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดนั้น

ที่มา :คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 505/2552 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง มอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดินที่ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

คำถาม :311. ปัจจุบันการสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐเป็นอำนาจของบุคคลใดดังต่อไปนี้

คำตอบ :คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 20(4)

คำถาม :312. นาย ก. ได้รับโฉนดที่ดินที่ออกสืบเนื่องจากใบจองหลังวันที่ 14 ธันวาคม 2515 โดยรัฐให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณูปโภค นาย ก. จะโอนที่ดินแปลงดังกล่าวได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ :ไม่ได้ เพราะอยู่ในข้อกำหนดห้ามโอน 10 ปี

ที่มา :ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 31

คำถาม :313. ผู้ใดเป็นประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ และผู้ใดเป็นกรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ :รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา :- มาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545

คำถาม :314. ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้นายแดงออกไปจากที่ดินตามนัยมาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นายแดงไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว นายแดงมีสิทธิที่จะดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ :ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และไม่ว่ารัฐมนตรีจะวินิจฉัยสั่งการภายในกำหนด 60 วันหรือไม่ นายแดงไม่สามารถยื่นฟ้องต่อศาลปกครองหรือดำเนินการใดได้

ที่มา :มาตรา 32 วรรคสอง วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :315. การสงวนหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าดังต่อไปนี้ ข้อใดถูกต้องที่สุด

คำตอบ :หลังจาก พรบ.ว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ.2478 ใช้บังคับ จนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2497 หวงห้ามโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่มา :- มาตรา 20 (4) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

- คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 770/2516

คำถาม :316. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550 กำหนดให้ทบวงการเมืองยื่นความประสงค์ขอถอนสภาพต่อผู้ใด

คำตอบ :กรุงเทพมหานคร ยื่นต่ออธิบดีกรมที่ดิน

ต่างจังหวัด ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา :ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การขึ้นทะเบียนและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2550

คำถาม :317. ข้อใดไม่เป็นที่ดินของรัฐ

คำตอบ :ที่ดินที่งอกจากที่ดินตามหลักฐานโฉนดแผนที่

ที่มา :มาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :318. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

คำตอบ :ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ถ้าพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว การถอนสภาพให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาได้เลย

ที่มา : มาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 319. ประกาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ประชาชนทราบมีกำหนดกี่วัน และประกาศที่ใดบ้าง

คำตอบ : ประกาศมีกำหนด 30 วัน และปิดไว้ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่ หรือที่ทำการเขต ณ ที่ทำการกำนัน บริเวณที่ดิน ในเขตเทศบาล ปิดสำนักงานเทศบาลด้วย

ที่มา : มาตรา 8 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎกระทรวงฉบับที่ 26 (พ.ศ.2516) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537)

คำถาม : 320. การจัดหาผลประโยชน์ กรณีใดไม่ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

คำตอบ : ให้เช่า

ที่มา : มาตรา 10 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 321. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ถ้าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น และมีได้ตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใด ตามอำนาจกฎหมายอื่นแล้ว การถอนสภาพจะกระทำได้อย่างไร

คำตอบ : พระราชกฤษฎีกา

ที่มา : มาตรา 8 วรรค 2 (1) ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 322. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ถ้าจะนำไปจัดเพื่อประชาชน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือกฎหมายอื่น การถอนสภาพจะกระทำได้อย่างไร

คำตอบ : พระราชกฤษฎีกา

ที่มา : มาตรา 8 วรรคสอง (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 323. การจัดทำที่ดินของรัฐใช้ประโยชน์ได้ตามมาตรา 10 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยการขาย แลกเปลี่ยน และการให้เช่าซื้อที่ดิน ต้องได้รับอนุมัติจากผู้ใด

คำตอบ : รัฐมนตรี

ที่มา : มาตรา 10 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 324. ตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีมีอำนาจให้สัมปทานในที่ดินของรัฐ โดยกำหนดอายุสัมปทานได้เป็นเวลาเท่าใด

คำตอบ : ไม่เกิน 50 ปี

ที่มา : 1. มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2500) ออกตามความใน พรบ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ข้อ 5

คำถาม : 325. ข้อใดไม่ใช่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ : ถูกศาลพิพากษาที่สุดให้จำคุก เพราะเหตุชักรถชนคนไทยประมาท

ที่มา : มาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :326. จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนว่ามีผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ ปรากฏว่า ที่ดินดังกล่าวไม่ปรากฏหลักฐานการสงวนหวงห้าม ไม่มีทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ แต่จากการสอบสวนได้มีราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นที่เผาหรือฝังศพ มาประมาณ 70 ปีแล้ว ปัจจุบันราษฎรเลิกใช้ประโยชน์มาประมาณ 50 ปีแล้ว ส่วนที่ดินของผู้ถูกร้องมีหลักฐาน น.ส.3 ออกเมื่อปี พ.ศ.2505 โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.1 ซึ่งแจ้งไว้เมื่อปี พ.ศ. 2498 ข้อใดเป็นข้อสรุปที่ถูกต้องที่สุด

คำตอบ :ที่ดินดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกัน การแจ้ง ส.ค.1 ของผู้ร้องไม่ก่อให้เกิดสิทธิในที่ดินแต่อย่างใด น.ส.3 ดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ที่มา :คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 100/15, 428/11, 1989/11

คำถาม :327. ข้อใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ :ทางสาธารณประโยชน์

ที่มา :ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม :328. ในระหว่างประกาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ปรากฏว่า มีผู้ยื่นขอคัดค้าน โดยอ้างว่า หลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค.1) ซึ่งแจ้งไว้เมื่อปี พ.ศ.2498 โดยระบุว่า รับมรดกจากบิดา ตรวจสอบแล้ว ที่ดินดังกล่าว ตามหลักฐานทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ ระบุว่า กรมการอำเภอสงวนหวงห้ามเป็นที่เลี้ยงสัตว์ สาธารณประโยชน์ เมื่อปี พ.ศ.2473 ได้นำขึ้นทะเบียนเมื่อปี พ.ศ.2519 แต่ปัจจุบันราษฎรได้เลิกใช้ประโยชน์แล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :รับคำขอคัดค้าน แล้วรอการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเฉพาะส่วนที่คัดค้านไว้ก่อน เสร็จแล้ว ตรวจสอบว่า ส.ค.1 ออกชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ที่มา :กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม :329. จากการสอบสวนโดยตรวจสอบทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ ปรากฏว่า มีการขึ้นทะเบียนที่ดิน สาธารณประโยชน์ เมื่อปี พ.ศ.2524 โดยเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอได้คัดลอกมาจากทะเบียนที่ สาธารณประโยชน์เดิม ซึ่งได้นำขึ้นทะเบียนไว้เมื่อปี พ.ศ.2505 และระบุว่า ผู้ว่าราชการมณฑลได้ประกาศสงวน หวงห้ามเป็นที่เลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ เมื่อปี พ.ศ.2470 ต่อมาทางราชการได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อปี พ.ศ.2530 และมีการรังวัดตรวจสอบโดยมีการแก้ไขรูปแผนที่ เนื้อที่ เมื่อปี พ.ศ.2534 จากข้อเท็จจริง ดังกล่าว จะสรุปได้ว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ตาม มาตรา 1304(2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตั้งแต่เมื่อใด

คำตอบ :ปี พ.ศ.2470

ที่มา :- คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 3978/2535

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการคุ้มครองดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.2553 ข้อ 5

คำถาม :330. กรณีผู้ขอได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว จะต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่ผู้ใด

คำตอบ :เสียให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล 60% และแบ่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด 40%

ที่มา :มาตรา 9/11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :331. ข้อใดเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :องค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา :มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (คำนิยามทบวงการเมือง)

คำถาม :332. เทศบาลมีความประสงค์จะขอปลูกต้นไม้รอบหนองน้ำสาธารณประโยชน์ พร้อมทั้งขุดลอก โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า หนองน้ำดังกล่าวเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน โดยใช้เพื่อการเกษตรกรรม มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวใช้งบประมาณของเทศบาลดำเนินการ เทศบาลจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ :เทศบาลสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นการปรับปรุง พัฒนา

ที่มา :มาตรา 8, 9 , 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :333. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :โฉนดตราจอง

ที่มา :มาตรา 1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 334. การทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีความสัมพันธ์กับข้อใด

คำตอบ :อธิบดีต้องยื่นคำร้องต่อศาลเสมอ

ที่มา :มาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :335. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ใช้การจัดหาผลประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบ :จำนองเป็นประกัน

ที่มา :มาตรา 10 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :336. บุคคลใดต่อไปนี้เป็นเลขาธิการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

คำตอบ :ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา :มาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :337. ข้อใดต่อไปนี่ถูกต้อง

คำตอบ :ที่ดินของรัฐไม่รวมถึงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

ที่มา :มาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :338. เมื่อ พรบ.ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ใช้บังคับแล้ว ข้อใดต่อไปนี่ถูกต้อง

คำตอบ :รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศบริเวณหวงห้ามในที่ดินของรัฐ ซึ่งมีได้มีสิทธิครอบครอง

ที่มา :มาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม :339. ในการให้สัมปทาน ตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

คำตอบ :ระยะเวลาไม่เกินห้าสิบปีรัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาต

ที่มา :มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง
ตำแหน่งนายช่างรังวัดชำนาญงาน (ระดับ 6 เดิม)

คำถาม : 340. ข้อใด ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ของการรังวัดเพื่อการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการจัดหาผลประโยชน์ซึ่งที่ดินของรัฐ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. 2517

คำถาม : 341. การดำเนินการเกี่ยวกับการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงข้อใดถูกต้อง

คำตอบ : ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งใช้ประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะซึ่งยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเขตของที่ดินให้เป็นไปตามหลักฐานของทางราชการ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 342. ในการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และพบว่าแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์มีเนื้อที่น้อยลงมาจากหลักฐานเดิม โดยไม่ปรากฏว่ามีผู้บุกรุก กระทรวงมหาดไทยให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามผลการรังวัดดังกล่าวไปก่อน และมอบหมายให้ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้สอบสวนข้อเท็จจริงว่าที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงนั้นมีเนื้อที่น้อยลงไปด้วยสาเหตุใด

คำตอบ : นายอำเภอ

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือให้การดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2543

คำถาม : 343.

1. แจ้งผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาทราบและร่วมกำหนดแนวเขตกับช่างแผนที่
2. ทำการรังวัดตรวจสอบโดยยึดระวางแผนที่หรือหลักฐานแผนที่เป็นหลัก
3. การทำความเข้าใจกับผู้มีสิทธิในที่ดินต้องพิจารณาแนวเขตที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง รวมถึงความจำเป็นในอนาคต
4. หากพบว่าความคลาดเคลื่อนให้ตรวจสอบจากหลักฐานเดิมโดยรอบคอบ รวมถึงสาเหตุ
5. ตรวจสอบจากสภาพพื้นที่จริงว่าคลาดเคลื่อนจากระวางแผนที่หรือหลักฐานการรังวัดเดิม

ในการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันซึ่งเกิดขึ้นโดยสภาพ ในฐานะหัวหน้าฝ่ายรังวัดท่านจะแนะนำขั้นตอนการดำเนินการให้แก่ช่างรังวัดอย่างไร โดยเรียงลำดับจากกระบวนการด้านบนนี้

คำตอบ : 2, 5, 4, 1, 3

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 344. หากท่านเป็นนายช่างรังวัดที่ได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการสอบเขตที่ดินแปลงหนึ่ง โดยพบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวมีทางผ่าน และเจ้าของที่ดินไม่ยอมแบ่งหักให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ โดยอ้างว่าทางดังกล่าวไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ ท่านจะต้องปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ : ให้บันทึกถ้อยคำของผู้ขอและให้รังวัดไว้ก่อน แล้วทำหนังสือสอบถามไปยังผู้ดูแลรักษาว่าทางดังกล่าวเป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ หากได้รับการยืนยันว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์แล้วให้แจ้งผู้ขอทราบ เพื่อทำการรังวัดแบ่งหักเป็นทางสาธารณประโยชน์ต่อไป

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0710/397 ลงวันที่ 3 มกราคม 2534 เรื่อง การสอบเขตและแบ่งแยกที่ดินที่มีทางสาธารณประโยชน์ผ่าน

คำถาม : 345. กรณีเทศบาลต้องการทราบแนวเขตลำรางสาธารณประโยชน์ว่ามีการบุกรุกหรือไม่ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : เทศบาลทำหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขาท้องที่ เพื่อจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขต

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0726/ว.07282 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2544

คำถาม : 346. แนวทางปฏิบัติเรื่องการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ราชพัสดุ ข้อใดไม่ถูกต้อง

คำตอบ : ที่ดินราชพัสดุที่เคยใช้เป็นที่ตั้งสำนักราชการบ้านเมืองมาก่อนปัจจุบันเปลี่ยนไปใช้ประโยชน์เป็นบ้านพักราชการแล้ว ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0711/ว19914 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2529

คำถาม : 347. ระเบียบกฎหมายข้อใดที่เกี่ยวข้องกับการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรังรองแนวเขตที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรังรองแนวเขตที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551

คำถาม : 348. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : ในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในบริเวณที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศสำหรับออกโฉนดที่ดินอยู่แล้วให้ใช้ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ โดยดำเนินการรังวัดเช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดิน

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2530

คำถาม : 349. หากท่านได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงหนึ่ง ซึ่งต่อมาตรวจสอบพบว่าแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวอยู่ห่างจากเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่ของกรมแผนที่ทหารไม่เกิน 2 กิโลเมตร ในฐานะที่ท่านเป็นนายช่างรังวัดผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ท่านจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : วางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ออกจากหมุดหลักฐานแผนที่ดังกล่าว และปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการสร้างและซ่อมแซมหมุดหลักฐานโครงงานแผนที่ พ.ศ.2526

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2530

คำถาม : 350. หากท่านได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงหนึ่ง ซึ่งต่อมาตรวจสอบพบว่าที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวอยู่ในบริเวณที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศเพื่อออกน.ส.3 ก. ท่านจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

คำตอบ : ทำการรังวัดตามปกติ และนำรูปแผนที่ที่ได้ลงในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2530

คำถาม : 351. หากท่านเป็นนายช่างรังวัดที่ได้รับมอบหมายให้ไปรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงหนึ่ง ซึ่งต่อมาพบว่าบริเวณที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงดังกล่าวมีคลองสาธารณประโยชน์อยู่ในบริเวณดังกล่าวด้วย ท่านจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ในการรังวัดให้กันเขตคลองสาธารณประโยชน์ออก และออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นแปลงๆ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2530

คำถาม : 352. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของนายช่างรังวัดเพื่อการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : สอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้การรังวัดฯ ได้เนื้อที่น้อยไปจากเดิม

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สถาบัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือในการดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2543

คำถาม : 353. หากท่านได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงหนึ่ง โดยผู้ยื่นคำขอคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการรังวัดปรากฏว่า ระยะและแปลงที่ดินข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐานเดิม ท่านในฐานะช่างรังวัดจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : สอบสวนผู้ปกครองท้องที่และผู้สูงอายุที่เชื่อถือได้ในท้องถิ่น และเคยใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 354. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ข้อใดที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

คำตอบ : ที่ดินที่ได้สงวนหวงห้ามหรือขึ้นทะเบียนเป็นของทบวงการเมือง และทุ่งเลี้ยงสัตว์สาธารณะ หนองน้ำสาธารณะ บึงสาธารณะ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 355. การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในบริเวณประกาศการเดินสำรวจและสอบเขต ทั้งตำบลจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : เจ้าหน้าที่เดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบลเป็นผู้ดำเนินการโดยอนุโลม และให้ทำการรังวัดโดยวิธีเดียวกัน

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 356. ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจตรวจพิจารณาว่าที่ดินแปลงที่ขอรังวัดนั้น อยู่ในลักษณะที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ได้หรือไม่

คำตอบ : เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 357. กรณีที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดตรวจพบว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงที่อยู่ในความดูแลของเทศบาล เขียนข้างเคียงไว้ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป ควรดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : แจ้งเทศบาลให้อินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่ไขก่อน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมีอำนาจแก้ไข

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 358. กรณีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปแล้ว ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครอง ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาจากทบวงการเมืองหนึ่งไปยังอีกทบวงการเมืองหนึ่ง ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ทบวงการเมืองสามารถมอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้แก่กันได้โดยไม่ต้องแก้ไขชื่อ และทำการรังวัดใหม่

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 359. วัตถุประสงค์ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ข้อใดไม่ถูกต้อง

คำตอบ : เป็นหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ที่ออกให้แก่ทบวงการเมืองผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ที่มา : คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

คำถาม : 360. การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ข้อใดปฏิบัติไม่ถูกต้อง

คำตอบ : ที่ดินซึ่งอยู่ห่างจากเส้นโครงงานมาตรฐานแผนที่เกินกว่า 2 กิโลเมตร ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการสร้างและซ่อมแซมมาตรฐานโครงงานแผนที่ พ.ศ.2526

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 361. เมื่อได้ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในบริเวณที่มีระวางแผนที่ระบบ ยู ที เอ็ม ถ้าในบริเวณนั้นมีระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อออก น.ส.3ก. ใช้อยู่ที่อำเภออื่นๆ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : นำรูปแผนที่ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศ และให้เลขที่ดินประจำแปลง

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0718/ว 03117 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่อง การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในบริเวณที่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศ

คำถาม : 362. เมื่อการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงซึ่งได้ถือเขตตามที่ปรากฏในหลักฐาน หรือทะเบียนเดิมของทางราชการ แล้วปรากฏว่าได้เนื้อที่น้อยไปจากเดิมโดยไม่ปรากฏว่ามีผู้หนึ่งผู้ใดบุกรุก ท่านจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามผลการรังวัด แล้วให้แจ้งนายอำเภอเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงว่าเหตุใดที่สาธารณประโยชน์จึงมีเนื้อที่น้อยลง โดยขอความเห็นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบการพิจารณา หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นภายในสามสิบวันให้ดำเนินการต่อไป

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2543

คำถาม : 363. ที่ดินที่ขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตั้งอยู่คาบเกี่ยวหลายจังหวัด จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : แสดงความประสงค์ถึงอธิบดีกรมที่ดินผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาที่มีที่ดินส่วนใหญ่ตั้งอยู่

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 364. การปักหลักเขตที่สาธารณประโยชน์และแผ่นป้ายบอกชื่อที่สาธารณประโยชน์ ทบวงการเมืองต้องเป็นผู้จัดทำมาดำเนินการเอง และหากว่าทบวงการเมืองจะจัดทำหลักเขตที่ดินมาดำเนินการเองได้หรือไม่อย่างไร

คำตอบ : ได้ ให้เป็นไปตามแบบและขอเลขหลักเขตที่ดินจากกรมที่ดิน

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 365. ในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ข้อใดไม่ถูกต้อง

คำตอบ : หากมีคลองสาธารณประโยชน์ตัดผ่านให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นแปลงเดียว และบันทึกคำรับรองว่าจะไม่ทำให้เสียหาย

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2530

คำถาม : 366. ที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ คือข้อใด

คำตอบ : บึงสาธารณะ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 367. ในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามและประทับตราประจำตำแหน่งและต่อเลขในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เจ้าหน้าที่จะต้องจัดทำหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงขึ้นจำนวนเท่าใดและแจกให้แก่ใครบ้าง

คำตอบ : 3 ฉบับ มอบให้ผู้ดูแลรักษาถือไว้ 1 ฉบับ เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา 1 ฉบับ และเก็บไว้ ณ กรมที่ดิน 1 ฉบับ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 367. การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้มีอำนาจลงนามในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง คือผู้ใด

คำตอบ : อธิบดีกรมที่ดิน

ที่มา : มาตรา 8 ตรี ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 369. ในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ถ้าปรากฏว่ามีผู้คัดค้าน ข้อใดถูกต้องที่สุด

คำตอบ : ถ้าผู้คัดค้านมีหลักฐานแสดงสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้รอกการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เฉพาะส่วนที่คัดค้านไว้ก่อน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบสิทธิในที่ดินของผู้คัดค้าน

ที่มา : กฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม : 370. ในการรังวัดสอบเขตที่ดิน ที่มีทางผ่าน ผู้ขอฯ ไม่ยอมแบ่งหักทางสาธารณะ โดยอ้างว่าไม่ใช่ทาง สาธารณประโยชน์ ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ : บันทึกถ้อยคำผู้ขอฯ ให้ตั้งรังวัดก่อน ทำหนังสือสอบถามผู้ดูแลรักษาว่า ทางในที่ดินเป็นทาง สาธารณประโยชน์หรือไม่

ที่มา : หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0710/ว 97 ลงวันที่ 3 มกราคม 2534 เรื่อง การสอบเขตและแบ่งแยกที่ดินที่มีสาธารณประโยชน์ผ่าน

คำถาม : 371. การแก้ไขรายละเอียดในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนไป ซึ่งมีใช้การแก้ไขรูปแผนที่หรือเนื้อที่ ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง

คำตอบ : ถูกทุกข้อ

1. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมีอำนาจแก้ไขได้

2. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา แก้ไขได้ เมื่อแก้ไขแล้วให้รายงาน กรมที่ดิน

3. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา แก้ไขได้ ต้องได้รับการยินยอมเป็น ลายลักษณ์อักษรให้แก่เจ้าของผู้มีอำนาจดูแลรักษา ก่อน แล้วรายงานกรมที่ดิน

4. การหมายเหตุ การแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับเก็บไว้ ณ กรมที่ดิน ให้ผู้อำนวยการ สำนักจัดการที่ดินของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2529

คำถาม : 372. การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในกรณีที่เจ้าของที่ดินข้างเคียงได้รับหนังสือแจ้งให้ มาระวัง

ชี้แนวเขตที่ดินแล้วแต่ไม่มา ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : สอบถามอีกครั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันรังวัดเสร็จโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับและต้องตอบภายใน สามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือ

ที่มา : กฎกระทรวงฉบับที่ 45 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497

คำถาม : 373. ที่ดินในข้อใดดังต่อไปนี้สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้

คำตอบ : หนองน้ำสาธารณะ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 374. ข้อใดเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ

คำตอบ : อ่างเก็บน้ำชลประทาน

ที่มา : มาตรา 1304 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำถาม : 375. ข้อใดถูกต้องในการปักแผ่นป้ายชื่อที่สาธารณประโยชน์ เพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.)

คำตอบ : ปกติปักแปลงละ 1 ป้าย

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 376. เมื่อปักหลักเขตที่สาธารณประโยชน์คู่กับหลักเขตที่ดิน จะใช้สัญลักษณ์ใดในแผนที่

คำตอบ : รูปสี่เหลี่ยมคروวงกลมหลักเขตที่ดิน

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 377. ช่างผู้ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) จะต้องทำการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ออกจากเส้นโครงงานหมุดหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดินหรือกรมแผนที่ทหาร ในกรณีที่ดินอยู่ห่างจากเส้นโครงงานไม่เกินกี่กิโลเมตร

คำตอบ : 2 กิโลเมตร

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2520) ว่าด้วยการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำถาม : 378. การแจ้งความประสงค์ขอรังวัดออก นสล. กรณีที่ดินตั้งอยู่ในเขตคาบเกี่ยวหลายจังหวัด ต้องปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ : ยื่นผ่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา ที่ที่ดินส่วนใหญ่ตั้งอยู่

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 379. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : เพื่อใช้เป็นข้อคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการป้องกันดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ต่างๆ

ที่มา : มาตรา 8 ตรี ประมวลกฎหมายที่ดิน

คำถาม : 380. ช่างรังวัดได้ไปทำการรังวัดออก นสล. แปลงหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอ คือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการรังวัดปรากฏว่า ระยะและข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐาน/ทะเบียนเดิม ช่างฯ ได้ทำการสอบสวนนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด : ผู้ใหญ่บ้านท้องที่ และผู้รับเหมาก่อสร้างรั้ว และเสนองานรังวัดออก นสล. ในฐานะเป็นหัวหน้าฝ่ายรังวัด จะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ให้ช่างรังวัดไปสอบสวนบันทึกถ้อยคำผู้นำทำการรังวัด ผู้ปกครองท้องที่ และผู้สูงอายุที่เชื่อถือได้ในท้องที่นั้น และเคยใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินแปลงที่ขออาก นสล.

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2520) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำถาม : 381. ข้อใดกล่าวถูกต้องในการดำเนินการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : ในการรังวัดหากมีการคัดค้าน ให้ทำการรังวัดทำแผนที่โดยสังเขป แสดงเขตเป็นเส้นประ และเนื้อที่ที่มีการคัดค้านแต่ละราย และให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเฉพาะส่วนที่ไม่มีผู้คัดค้านไปก่อนได้ โดยไม่ต้องให้ผู้คัดค้านลงชื่อรับรองแนวเขต

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2520) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำถาม : 382. ทบวงการเมืองใดบ้าง ที่มีอำนาจยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

คำตอบ : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ยื่นคำขอที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ที่มา : พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551

คำถาม : 383. ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปแล้ว หากมีการเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ผู้ดูแลรักษาจากทบวงการเมืองหนึ่งไปยังอีกทบวงการเมืองหนึ่งจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ให้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงกันได้โดยไม่ต้องแก้ไขชื่อ และทำการรังวัดใหม่

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 384. การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ข้อใดปฏิบัติไม่ถูกต้อง

คำตอบ : ในบริเวณประกาศการเดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินต้องทำการรังวัดวิธีเดียวกันกับการเดินสำรวจและสอบเขตทั้งตำบล

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 385. ช่างรังวัดได้ไปทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงหนึ่ง ปรากฏว่า ช่างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐานหรือทะเบียนเดิม และผู้ขอรังวัดไม่สามารถชี้เขตให้ถูกต้องได้ ในฐานะหัวหน้าฝ่ายรังวัด ควรเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอย่างไร

คำตอบ : ให้เจ้าพนักงานที่ดิน แจ้งให้นายอำเภอทราบ เพื่อให้สภาตำบล หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบลหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2543

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบลหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2543

คำถาม : 386. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงความประสงค์ขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่ออธิบดีกรมที่ดิน และได้นำรังวัดชี้แนวเขตที่ดิน โดยไม่แจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ เป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ประการใด

คำตอบ : สามารถยื่นความประสงค์ได้ แต่กระบวนการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต้องร่วมกับนายอำเภอ

ที่มา : พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551

คำถาม : 387. ที่ดินของรัฐที่สามารถนำมาขอแสดงความประสงค์ขอลอกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้แก่ข้อใด

คำตอบ : ที่ดินเดิมเป็นที่ทำการอนามัย ต่อมาใช้ประโยชน์เป็นบ้านพัก และยังไม่ได้ถอนสภาพ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 388. การรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

คำตอบ : เพื่อกำหนดขอบเขต หรือแนวเขต ปักหลักเขตที่ดิน ปักหลักเขตที่สาธารณะ และปักแผ่นป้ายชื่อที่สาธารณประโยชน์

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517

คำถาม : 389. สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาแห่งหนึ่ง มีประกาศจังหวัดกำหนดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรังวัดที่ดินไว้ดังนี้

อัตราค่าจ้างคนงานรังวัด	คนละ	420 บาท	ต่อวัน
-------------------------	------	---------	--------

อัตราค่าจ้างเหมาพาหนะเดินทาง	วันละ	1,200 บาท	ต่อวัน
------------------------------	-------	-----------	--------

นายอำเภอในพื้นที่รับผิดชอบ ขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง “ทำเลเลี้ยงสัตว์” เนื้อที่ 50 ไร่ มีผู้คัดค้าน จำนวน 12 ราย

ในฐานะหัวหน้าฝ่ายรังวัด ขอให้ท่านประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในที่ดินแปลงนี้จะเป็นเงินเท่าใด (ไม่รวมค่าหลักเขตที่ดิน)

คำตอบ : 20,160 บาท

ที่มา : 1. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0711/ว.11488 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2527

2. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 05114/ว.31483 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2547

คำถาม : 390. นายอำเภอท่านหนึ่งได้แสดงความประสงค์ขอลอกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในลำกระโดงเส้นหนึ่ง ระยะทางประมาณ 100 เมตร เจ้าพนักงานที่ดินสาขาได้สอบถามความเห็นจากท่าน ในฐานะหัวหน้าฝ่ายรังวัด ท่านจะเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ไม่รับดำเนินการ และรายงานให้กรมที่ดินทราบ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517 ข้อ 3 และ 5

คำถาม : 391. สำนักงานที่ดินจังหวัด สาขาหนึ่ง มีประกาศจังหวัด กำหนดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรังวัดที่ดินไว้ดังนี้

อัตราค่าจ้างคนงานรังวัด	คนละ	420 บาท	ต่อวัน
-------------------------	------	---------	--------

อัตราค่าจ้างเหมาพาหนะเดินทาง	วันละ	1,500 บาท	ต่อวัน
------------------------------	-------	-----------	--------

ในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงหนึ่ง ผลการรังวัดได้เนื้อที่จำนวน 27 ไร่ 3 งาน 26 ตารางวา มีผู้คัดค้านในวันรังวัดจำนวน 4 ราย เนื้อที่ส่วนที่คัดค้านรวม 17 ไร่ 2 งาน 10 ตารางวา

หากท่านเป็นหัวหน้าฝ่ายรังวัด จะพิจารณาเสนอให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการรังวัดครั้งนี้ ไม่เกินจำนวนเท่าใด (ไม่รวมค่าธรรมเนียม และค่าหลักเขตที่ดิน)

คำตอบ : 15,900 บาท

- ที่มา** : 1. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 05114/ว.31483 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2547
 2. ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรับคำขอรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัด เฉพาะราย พ.ศ.2547 ข้อ 14
 3. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0711/ว.11488 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2527

คำถาม : 392. ในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อได้มอบหมายให้ช่างออกทำการรังวัดแล้ว ปรากฏว่าในบริเวณที่ดินมีผู้บุกรุกจำนวน 5 คน แต่ไม่คัดค้าน ช่างผู้รังวัดหรือแนวทางปฏิบัติจากท่านซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายรังวัด ท่านจะให้แนวทางปฏิบัติแก่ช่างรังวัดอย่างไร

คำตอบ : บันทึกถ้อยคำผู้บุกรุก

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517 ข้อ 9

คำถาม : 393. เมื่อทบวงการเมืองแสดงความประสงค์ให้ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในที่ดิน สาธารณประโยชน์แปลงหนึ่ง โดยส่งเป็นหนังสือราชการถึงอธิบดีกรมที่ดิน โดยยื่นผ่านทางสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา

ในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้าฝ่ายรังวัด ท่านคิดว่ามีส่วนประกอบใดที่จะต้องแจ้งมาพร้อมกับหนังสือ แสดงความประสงค์ดังกล่าว

คำตอบ : สภาพของที่ดิน และหลักฐานของที่ดินแปลงนั้น

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2517 ข้อ 4

คำถาม : 394. การเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตาม “ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการ เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2529” สามารถดำเนินการได้ในกรณีใด

คำตอบ : จำลองรูปแผนที่ หรือคำนวณเนื้อที่คลาดเคลื่อน

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2529 ข้อ 3

คำถาม : 395. หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หากจะต้องมีการรังวัดตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่ารूपแผนที่หรือ เนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนหรือไม่ ข้อใดถูกต้อง

คำตอบ : ทบวงการเมืองผู้ดูแลรักษาแสดงความประสงค์ และอธิบดีกรมที่ดินสั่งรังวัดตรวจสอบ

ที่มา : ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.2529 ข้อ 3